

UTL AT DOWNSVIEW

D RANGE BAY SHLF POS ITEM C
39 10 12 04 16 026 2

2-72

PLEASE DO NOT REMOVE
CARDS OR SLIPS FROM THIS POCKET

UNIVERSITY OF TORONTO LIBRARY

BP
165
A25
1894

'Abidin Pasa
Sa'adet-i dünya

5092

20/101

Abidin Paşa

Sa'adet-i
dünyā

کائنات

افزون عمیده و مباحث حکمیہ بی ماعدہ

مؤلفی : جزائر بحر سفید والیسی عابدین پاشا

معارف نظارت جلد سنک ۱۰۳ نومرولو رضمنامہ
رسمیسی ایله مطبعه ولایتیه طبع اولنمیشد

ردوس

۱۳۱۲

BP

165

A25

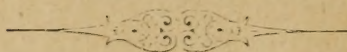
1894

جناب واجب الوجوده عرض عبودیت و محمدتدن
عاجزم کہ لایق اولمدیغم حالده غریق انعام بی پایان
بیوردی .

فخر کائنات علیا افضل التحیات افندضر حضرت تترینک
روحانیت مقدسه نبویہ لرینہ توسل ایدر وجهان
معنوینک مرد فریدی حضرت مولانای رومی قدس
سرد السامینک پناه حقایق اکتناہ روحانیسنہ التجا
ایازم .

« سمادت دنیا » نامنی حائر اولان اشبو اثر
عاجزانہم . ولی نعمت اعظم الغازی سلطان
﴿ عبدالحمید ﴾ خان ثنی افندضر حضرت تترینک

عصر مسعدت حصر ماوكانه لرنده جلوه نماي ساحة
حکمت اولديغندن پنجه غارت کیری نسیانه رام
اولیهرق الی الابد سادات نسا و حکم افزا اولسی
الطاف و مدانیه دن مسترحمدر . عابدین

بلطفه تعالیٰ نعم و حکم دنیا کثیر و لا تحصا در .
 دنیا خالق مزک مسافری و مخلوق مکر می یز . کمال
 کرم ربانیسیله بوموقت خانه مزی نعم باطنه و ظاهره
 ایله مزی بیورمش و انعام کثیره متنوعه بی حس ایله
 استفاده ایده بیامک ایچوز باطنی و ظاهری و سائط
 عدیده روحانیه و عقلیه و بدنیه بخش و اعطا ایامشدر .
 عارف و ظریف اولانلر جنتک نمونه سنی دهها بوراده
 ایکن کوررلر و دنیایی ولی نعمت بیلوب اثمار بی شمار
 سعادت اقتطاف ایدرلر .

دنیا . آخرت وابدیته نسبة بر لعب ، برسئیل
 سریع الجریان و بی امن و اماندر . فقط آخرته نسبت
 آرامینجه دنیا بر نعمت عظاما ، بر محل فیوضات بخشادر .
 جناب رب ذوالمنن دن دنیا ده انسانه بخش اولنان

الطاف و تجلیات معنویہ بی نہایہ و احسانات جسمانیہ
 فزون و بی غایہ در . از جمله عدمدن و جودہ کلوب آدم
 اولمق ، ایشتمک ، کورمک و ہر آن حیات بخش اولان
 ہوائی تنفس ایتک ، لذیذیمکار ، الذصولر اکل
 و شرب ایلمک ، یوردقده او تورمق ، جسمہ مقتضی
 البسہ کیماک خانہ لر ایچندہ یاتمق ، ہنہکام حرارتدہ
 کوزل کولکہ لرہ النجا ایتک ، لیل و نہار طبعی
 و مصنوع اولان نور لرہ غرق اولمق . جان فزا صدالر
 ایشتمک ، روایح طیہہ استشمام ایلمک . اولاد واقربا
 واحبابی سومک و سولمک و بر محبوب کلف-امک
 رخسارندن لمعان ایدن انوار حیات نشارینی بر لب
 شیرینک تبسم و کفتارینی ، بر چشم آہونک نیکاہ
 دلرباسنی . بر اندام خوش خرامک نزاکت و مشوارینی

کورمک ایشتمک واغشته نور محبت اولان بر قلب
 رقیق و عشق زده نک حسیات عاشقانه سنی بر لذت
 عظیمه ایله اضمار و اذاره مجبور بولمق . وسیم بو
 طبقات ارضیه دن تعالی و تصاعد ایدوب عشق یزدان
 ایله مسعود اولمق کبی احوال نه بیوک نم ربانیه نه عظیم
 احسانات صمدانیه در !

بو احوال هر آن کوز لر مرز اوکنده جریان . و عمان
 و منابع حکمتدن بلادغدغه نبعان ایلدیکندن عقل
 و بصر مألوف اولیور و بوخزان جلیله نک قیمت
 فراموش اولنیور .

بدن انسانه عطف نظر حکمت ایدیله نجه عقل کبی
 بر نور فیوضات مرفور بولنور که اونوری آ کلامتده
 عقل دخی حیران و بی درمان قالور .

قادر مطلق حضرت تالینک اثر ترتیب غریبی اوله رق
 بدنده اعصاب خالق اولنش واعصابه مددرس اولان
 سیالات متفرعه لطیفه برنسبت خیرت افزایله اجتماع
 ایلمش و حصوله کتیر دکلری نتیجه عظیمه یه معنوی
 بر نور غیر صرئ علاوه اولنه رق بو عقل ظاهر و بارز
 اولشه در که بدنک جرم و ثقلینه نسبة میارجه جسم
 اولان کائناتی آن واحده سیران واحاطه وقوای
 متنوعه سی واسطه سیاه ایشتمش و مطالعه ایلمش
 اولدینی احوال و مقالی حفظ ایله سعادتق انتاج ایده جک
 اسباب غیر حاضر دینی برفن عظیم ایله مهیا و حال
 واستقباله تاثیرات غریبه سنی اجرا و کمال ظهور
 ایله برابر مخلوقات غیر معنویه یه قارشی کندی
 اخذ الیر . بوقوت . بو عقلدر که روحانی اولیان

احوال ایله مشغول اوانجه عقل جزئی یه وایجابات
 دنیویه بی مشروع صورتده اجر ^{النجور} روحانیات ایله
 مشغول و حکمت فزا اولنجه عقل کلی یه منسوب
 اولمش اولور .

بقوة مدبره نك افلاطون قولنجه مقری دماغده
 وارستوطوت فکر نجه مشأ قلبده در . عقل بر طائر
 قدسی در که جهان روحانی و جسمانی یه طوغری مستعد
 طیران و مسافاتی کا ن لم یکن حکمنده بر اقوب لطافتیله
 جهات غیر مادیده قابل جریاندر .

مع مافیة بوایکی مرتبه دن هـ انکی مرتبه ده
 بوانورسه بوانسون بوشمس منیر فکره جناب
 حقك بخش ایلدیکی تابعاری که حواس ظاهره
 و باطنه بی استعمال ایدنجه عقل یعنی انسان دنیاده بیله

مستغرق انوار جناب یزداں اولمش اولور . بونعمتتری
 لایقیله حس ایتمک ایچون ، بونعمتلدن محروم
 اولمش . برآدمی فرض ایدر ایسهک او حالدہ بونلرک
 قیمتی رونما اولور .

مثلا انوار شمسیہ بی وخلقتمک تولید ایلدیکی اک
 کوزل مخلوقات و اشیائی کورمز براعما اک جان فزا
 صدالری ایشتمز و افکارینی بیانہ و جلب منفعت و محبتہ
 غیر مقتدر برابکم ، ما کولات و مشروباتک اکل
 و شربنہمما جز و صحتتی غیب ایله انواع او جاعہ دوچار
 اولمش بر مریض خاطرہ کتورلسون و او بی چارکانہ
 دینسه کہ سز محروم اولدیغکز بونعمتله من بعد نائل
 و بونلرک صاحبی اولان جناب مولانک لطفنه بو وجه
 ایله واصل اوله جقسکز . اوکی محروم لرک بونعمتله

مقابل نه در لو شکر ایدہ جگری ادنا تا مل ایله | کلا شامش
 اولور . بناءً علیہ الآن صاغ و صاعلام و هرآن
 نازل انعام اولانلر حسب القضا بلالره گرفتار اولمزدن
 اول نه ایچون جناب حقه شکر و محمدت نه ایچون
 ترک کفران ایله عبادت و عبودیت ایتسونلر

خالق لم یزلک نہایتسنز اولان احسانات جلیله سی
 نعم بی نہایه سی نصل فراموش اولنور ! • بو آلائی
 والای خلقت نصل بویله عظیم و منتظم خلق و ایجاد
 اولندی !

ذرات جهان جمله سی بر حرکت بی پایان ایله غیر
 دئمطع صورته عرض اندام و جولان ایلرلر •
 حسنه لار • لطافتلر کندیلرینی اظهار و ارا نه ایچون
 مسابقت دائمه ده بولنورلر •

متنوع الوان ظرافت نشانگر جهانی احاطه ایله
 کوزلری مسرتة عقلی حکمتہ روحی قدسیته دعوت
 قیلر لر . حد و حسابہ کلز لطیف صداز هوای
 نسیمیده کی جریالر کوزل و موزون اغا جبرک یاپراقلرینک
 وزان ریاح ایله حرکات خفیه لرندن متحصیل فشدیلر
 هر طرفدن چیقان آهنگ جان فزالر براق ورا کد کوالر
 « مزین کلزار لر » جان باغشلا یجی رایحه لر نه نعمتلر
 نه لطفلر در !

قلب و عقلمزی جهان لاهوته اصماد ایچون
 شمس و قمر آسمانک ایکی کف منوری کی مجتمزی
 نورانی صورتده تخری ایدر لر . مانند قلوب عاشقین کی
 بعضاً را کد بعضاً موج بحور و دریالرک تحولاتی
 و طالعه لر یله جناب خالقک عظمت و جلالتنه شهادتلی

جبال شاهمه نك رفعتی ، واسع اور مانرك اشجار
 وشكوفه لر ايله تزيینی وایچارنده ساكنلری اولان
 مرغان خوش الحانك كوندوز كورلتیسی کیجه لوه
 داغدار محبت اولمش بلبلاردن ماعداسنك مستغرق
 سكونت اولسی . هنكام غروبده علوی اولان كونشله
 دریالرك و جبال و صحرالرك ساكتانه ساكتانه وداع
 ایتسی وبو محبوب نورانیك فراقندن صكره ظهور
 ایدن نجوم وقرایله محور و جبال و صحرالرك تابصباح
 الفت ایلمسی ، غریق محبت اولان عاشق و معشوقك
 محب و محبوبك قلبلرنده دریا آساقموجات لطیفه نك
 و بعضاً افتراقدن منبعث اضطرابات شدیدده نك حس
 ایدلمسی . ومع مافیهر حالده محبتدن بی انتها لذتلك
 شعشه پاش اولسی و دین ودوات و ملت وانسانیتیه

واقع اولان حسن خدماتدنصکره درک ایدیلن
 لذت وسعادتك انوار نثار بولمنسی و بوکبی غیرمتناهی
 نعم ربانیسه نك ظهور و وجودی نصل فراموش
 اولنه بیلیر !

بو حکمت بالغه یی . بو انتظام جلیلی کور و بده خالق
 و نظام جهانهمی ایمان کتور ملی یوقسه متنوع صورتلرده
 مستغرق شئامت و نحوست اولان و پک چوق
 یپراقلمی کندی قلب و عقلاری کبی ظامت کفر و حق
 ایله تسوید ایدن و رایلیرینی ترهات ایله تزیننه قالقشان
 و برمدت صکره خاک ذلت ایچنده کرفتار محو
 و نسیان و خسران اوله حق اولان منکرین بی دینک
 معنای مختل بولنان اعصاب و دماغلرندن ظهور ایدن
 افکار خباثت دثارلرینه می اینانمهللی؟ حاشا او مردودلر

رتبه جلیله بشریتدن ساقط و معزول دردر . آنلر
 کتاب مستطاب انسانیتدن بوواسع میدان محبت
 و حکمتدن دور و مهجور درلر . آنلر انتظام عظیم
 جهانی و جناب لطیف و کریمی کوره منزلر ملیار لرجه
 کو نشری قمرلر و جهانلری خلق ایدن و پلک چوغی ذیادن
 بیوک اولان نجومی بوواسع شش جهاته یغمور لرک
 قطراتی کبی هر طرفه همیشه یاغدی ران و او اجرامه دخی
 حیات و ممت و یرن حضرت حق بیله منزلر . بر قاج
 سنه دنبری منکرین بی دین اولانلر عظیم مشکلات
 عقلیه و فنییه کرفتار اولوب پوصله بی شاشیر مشلر در
 زیرا بوندن اول ایکی شیء ظن و کمان ایدر لر ایدی .
 بری جماداتدن و سیما دکز دیندن ذی روحک حاصل
 اوله یامسی و بناءً علیه انسان و سائر حیواناتک

وجودی حاشا امر خدایه مستند اولیوب جماداتدن
 حاصل اولمش اولمسیدر .

دیگر ظنری « دارودنیزم » نام تخمین اوزره
 حیواناتک اصلاح جنسی ایله برابر برجنسدن دیگر
 جنسه منقلب اوله یلمسیدر .

بوصوک فکره « سهله قسیون » تعییر ایتدیله
 صوک سنه لرده ایسه اهل فنک تحقیقات عمیقہ و فنیہ لرینه
 نظراً جماداتدن ذی روحک حاصل اولسی ممکن
 اولمیوب بر ذی روح هم جنسی اولان دیگر بر ذی
 روحدن حاصل اوله جنی کبی بر جنس حیواناتک دیگر
 جنسه انقلابی دخی محالدر .

مثلامانده یه هر نه قدر خدمت اولنسه فیل و یا خود
 دوه اوله مز حسن خدمت یالکیز جنسی اصلاح

ایده یلوب فقط جنسی کلیاً تغییر ایده مز • یعنی ایو
 باقلسه کوزل وقوی ویوک مانده لر یتشدیریلور •
 اما مانده هیچ بروقت دوه ویابشقه جنس حیوان
 اوله میه جنی کبی دوه دخی هیچ بروقت مانده ویافیل
 اوله ماز •

بو حالده کرک انسانک کرک سائر حیواناتک
 موجود اولسی ماده دن ویاتقلیب دن حاصل اولمیوب
 حیاتلری بر امر حقه بر فرمان خدایه وابسته اولدیغی
 فناً تحقق ایلدی •

بو حقیقتی مشهور پاستور و برهو و فلا ماریون
 فلورانس توقسله • مانده عاج • رد موند فزایکس ذبیز
 یتزال کبی دنیانک وعصر مزک والآن حیاتده اولان

اك ييوك اهل فنى طرفندن فنا اثبات اولندى .
 حقى مشهور پاستور ديركه « ولودنياده برانسان
 قالسه او انسانك وجودى حقى تعالى يى اثباته كافيدر .
 بناءً عليه انسانك سائر حيواناتدن منقلب وسائر
 حيواناتك جماداتدن حاصل اولديغنه دائر منكر لرك
 تخمينات مجنونانه لرى كلياً و فناً بى اساس قالمشدر .

منكر اولان لرى اسكات و ابهات ايچون انتظام
 مالا نهايه اجرام سماويه و نيجه نيجه دلائل عقليه كافي
 ويالكر عنادلرى مانعدر . منكرين كمال انتظام
 اجرام و جهانى طبيعت ياتمىش ديرلر هانكى طبيعت !
 طبيعت . غير مدرك اولان مواد و اجزا و جماداتك
 من حيث المجموع اسمى ايسه انلر دكل معقول و منتظم
 برشى ياتمى جمادات ذائناً عقل و انتظامدن عارى اولديني

منکر لرجه دخی امر بدیهی در . طبیعت جمادات
 واجزای بی ادراکک اسمی دکلسه او حالده طبیعت
 قوری بر اسم قالب منکر لرک عنقای مو هو ملریدر که
 نامی وار جسمی یوق بروهم و خیال دن عبارتدر .»

بز که بحمد الله تعالی مو حدز ، کافه مخلوقاتی و هر
 شیء اول و آخر ابدی و ازلی اولان جناب مولای
 متعال خلق ایله قوللرینی دارینده احیا و هر صاحب
 فکری سعادت نامتناهی ایله عالم لاهوته اسنا ایلدیکنه
 قلباً مطمئن و قولاً دخی صادق و معترف ؛ مع مافیہ
 بو ادله عظیمه قطعیه دن بشقه منکر لرک حق و جهلرینه
 اظهار ایچون دیگر بر کیفیت دیگر بر مسئله میدانه
 قوروز .

شویله که : انسانده ظاهر کوزیله کورنمز عقل

اولدینغی منکرلر دخی انکار ایدمه مزلر . عقل کندی
 بدنی ایستدیکی کبی اداره و تحریک ایدمه بیله جکی
 درکاردر .

بو امر جلیل ، بو کیفیت عظیم عقل اهل ایمان
 ایچون بر امر فیض ربانیدر . منکرین ایچون عقل
 روحانی ، معنوی اولیوب انسانک بدنده موجود
 اولان ذراتک اجتماع و حرکتندن متحصل بر قوه ماده
 غیر مرئیهدر که بدن واسطه سیله اوقوه غیر مرئی
 حاصل اولدقن صکره بدنی ایستدیکی کبی اداره
 و تحریک ایدمه بیلور . بو تقدیرجه ذرات ماده دن
 عبارت اولان جسم و ماده عقلی تولید ایدمه بیلور .
 بویله ادعا ایدیلنجه منکرلره دیرزکه انسانک الی
 آلتش یتش قیه دن و ذرات ماده دن عبارت اولان

جسمی اداره ایچی بر عقل تولید ایلدیکی کبی جهانک
هر جهنده غیر متناهی و هر نقطه یی محیط و مالی
اولان ذرات و مواد متنوعه متحرکه نک دخی کنندی
عظمت و جسماترینه لایق و متناسب بر عقل کل تولید
ایلملری اقتضا ایدرکه عقل انسانی کنندی بدتی نصل
کیف مایشاء اداره و تحریک ایدرسه کافه جهانک
موادندن حاصل اولان او عقل کل دخی کافه جهانی
کیف مایشاء اداره ایده ییلور بوسوالدن ، بوقضیه دن
منطقجه منکر لر ایچون خلاص و قور تولش یوقدر .
یعنی اگر عقل انسانی یی وجوده کتورن جسم و ماده در
دیر لر ایسه جهانک مالانهایه اولان ذرات و موادی دخی
بر عقل کل انتاج ایتسی لازم کورکه او عقل کل بتون جهانی
ایستدیکی کبی اداره و تحریک ایده ییلور بویله بر عقل کلی

قبول آیدر لر ایسه او حالده منکرین جناب خدانی مؤلاً
قبول و اقرار ایتش اولدیلر .

جسم و ماده عقلی تولید ایدمه مندر دیر لر سه او تقدیرده
عقل انسانی منکر لرک خیالاتی کبی مواد و ذراتک
نتیجه سی دکل خالق لم یزلک احسان ایلدیکی بر فیض
معنویدر که بدن کبی خارق العاده و منتظم یا پامش بر
جوهر حکمت ائرده جلوه نما اولور و هر نه وقت
جسم و بدن مرض و سائر اسبابدن بوزیلور و یا زمان
طفولیتده ناقص بولور سه عقل و روح معنوی
کنندوسنه غیر لایق کوره جکی بر منزله اظهار فیض
ایتمکدن تماشای ایر . الحاصل حمق و جهل لر یله برابر
منکولر مرته تقرب ایتدجکه مکدر و مغموم و اهل
ایمان و ایقان اولانلرک سنی ایلر ولدجکه راحت قلب

سلامت فکر . امنیت استقبال یعنی الطاف بی ملال
 ایله مشحوندر لر . بحق انسان اولان کیمسه بوانعام
 بی پایانی اکلارده جناب بدیع السموات والارضه
 متشکر و دنیا نك نعمت لری اراسنده کی جفالره دخی
 صابر اولورسه مستحق ساپاش و آفرین و دارینده
 مقبول و سعادت قرین اولمش اولور .

انسانلر خلقه طبعاً نجیب و مکر مدر لر او یله بر
 مخلوق کر یمدر لر که روح و عقل و کلام بونلر له مکمل
 و تام اولور . نوع نبی بشرک جد اعظم لری مغبوط
 و مسجود ملائک و افلاک و دریای عرفان و پاک ایدی
 نزد اهل دین و یقینده نوع بشرک معنوی اولان درجات
 معالی غایاتی بی حد و نهایت و حتی ترکیبات جسمانیه
 و عقلیه سی دخی داعی حیرتدر .

انسان کره ارضده کورینن و زهنانگ درک ایدیان
 کافه مخلوقاتک سرفرازی و برچوق صفات عالیه ایله
 جمله نك ممتازیدر . کائناتک روابط عظاماسندن
 متحصل نتایج مسعوده نك همان کافه سنه انسان خلقه
 مائل و قوای متنوعه سنک حسن استعمالی حائده
 لطف حق ایله جمله نك فیضنه نائل اولمش اولور .
 بيله مدیکمز حکم خفیه ربانیه اوزره نور مجسم اوله رق
 خلق اولنان کونشدن و نیجه نیجه کائناتدن حصه مند
 اولمق ایچون بروجه محرر انسانده کوزلر و صدا ایچون
 سمعلر وروایح ایچون قوه شامه و اطعمه و مشروبات
 ایچون قوای ذائقه خلق اولندی .

مقتضای حکمت جناب خدا انسان طالب و مطلوب
 وراغب و مرغوب و عاشق و معشوق اوله رق نمایان

و کرده مرزده معلوم اولان مخلوقات ایچنده الکه مستعد

و بی ند و ندید در . انسان تابع فرمان جناب یزدان

اولانجه معنا و ارث ملک جهاندر .

حضرت مولانای رومی قدس سره السامی مشنوی

شریفده بیورر لر :

این دم اورا خوان و باقی را بمان

تا تو باشی و ارث ملک جهان

دعوت لطف خدا سرمایه فیض بی انتہادر عادل

اولان کسه بعض مخلوقدن لذت و بعضی سندن عبرت آلور

فقط مستفید اولق ایچون هم بدنی هم عقل و نفسنی

اصلاحه ساعی اولسی لا بددر . بدنک اصلاحنه

واسطه عظاما اعتداله و حرکت و طهارته اعتنا ایتسکدر .

انسان معنوی بدننه وصی در . مثال در یتیم اولان

بوجوه اقدسی زینهار اعمال ایتھامی ومع مافیہ ایجابندن
 زیادہ کندوسنہ برشی ویرماملی جسم و بدن حوایح
 مبرمہ دن محروم براتی اور ایسہ غیر متمندر و حس۔ یاتی
 تصویر و بالعکس ایجابندن فضلہ یہ نائل اولور ایسہ ثقیل
 و ضریر اولور • بنی بشرہ اک زیادہ مضرت و حقارت
 ایراث ایدن کیفیت عطالتدر • عطالت ایسہ داعی
 جہل و نکتبتدر • آدمی اک معتبر و بختیار ایلیان ایلیان
 و اقدام تامدز •

دنیا دہ ہیچ بر انسان یوقدر کہ عطالتدن ذلت و خسار
 وسی و اقدامدن نفع و کار کور مامش اولسون فوائد
 بخشا اولان کافہ موجودات خلقت و اقتدار لرینہ
 کورہ سیر و حرکت ایدوب حرکتی حسیلہ حاصل
 اولان آھنک عظیم کائناتدن حس آن یکی بر عالم یکی

بر جهان نمایان اولمش اولور . اهل عرفانك جناب
 حقه اك بيوك شكري ايمان وايقان ايله برابر انتظام
 عظيم جهاندن واندن متحصل كيفيات حكمت بيناتندرد .
 كائنات اچنده انتظام عظيمك هيبتنى بوپارلاق
 جهاندرك لطافتنى كره ارضده بوانان بالجمله مخلوقاتدن
 اك زياده فهم وحس ايدن واندن اك زياده كسب لذت
 وعلويت ايليان انسان ايكن انسان اصلنى نجاتنى
 فراموش ايله كندوسنى گرفتار عطالت ايتسه نه بيوك
 كناه ونكبت نه شنيع نقت و ذلتدر !

حضرت مولاناى رومى قدس سره السامى
 بيوررلكه بالفرض صويه دوشمش غرق اوله جق
 ايكي كشيدن برى كندىنى بلاسى و كوشش ترك ايتسه
 وديكرى ولو فائده سز اولسون براى خلاص چبالاسه

بیهوده یره ابراز سعی ایدن عطا الله بوغولاندن
مرجعدر .

حکیم مشهور ارستوتل ایله جهانک اک بیوک
حکماسی انسانک سعادتتی منحصرأ مساعیده و اقدام
و غیرتده بولور لر . معتدل و لایق اولان مساعی
یکرمی درت ساعتده قاج ساعتدن عبارتدر ؟ سوال
ایدلسه بالطبع ساعتلرک صورت مخصوصده
و مقدری تعیین اولنه ماز . زیرا اسباب بی نهایتدن
طولانی زمان مساعی ، مختلف و متنوعدر . فقط
شو قدر دینه بیلور که اون بش یاشمندن اللی بش یاشنه
قدر اولان انسانلرک یاتمی یدی ایله الی ساعت
اراسنده اوللی و اجرای عبودیت مفروضه یه مخصوص
اولان زماندن بشقه متباقی ساعتلرک بعضیسنی کار و کسبه

و بعضی سنی طعمه و بعضی سنی مطالبه و سیر و تفرجه
 حصر ایتلی .

— اعتراف تعیین و تخصیصی ضمنی هر کسک
 بوانه جنی بلده ده اک عاتل اولانر و اک حاذق اطبا
 ایله ایده جکی مذاکرات باعث فیض و نجاتدر .

انسان کندوسنی بدبخت و ذافرجام عدو کمان
 ایتک قدر خطا و جفا اوله ماز : نوع بنی بشر نه ایچون
 بدبخت و حزن آوز اولسون ؟ جناب قادر مطلق کبی
 بر رحیم و کریمک عبد و مخلوقی اولمق نعمت جو-ان
 قیمت انسانه کافی دکلیدر ! بوفکر عبودیتله ترقی
 و تعالی ایتیانلر دوشنس-ونلر که دنیا به کبزدن اول
 نصل مدت مدیده-کمش و وفاتلر نذر ~~نص~~ کرده فصل زمانلر
 کچه جکدر . بو حالده دنیا ده بولنه جقاری زمان .

ماضی و استقباله نسبتاً بر آن دکل بر آن میلیونرده تقسیم
اولنسه آندن دخی از قالمجنی نمایان ایکن اولیه آز
بر مدت حیات ایچنده غریق الم و کدر اولمق کار

عقلیدرن ؟

ولادتدن مماته قدر انسان وقوعات سابقه سیاه چار
ناچار ایرولمکه اجبار اولنور مردودانا اولانلر صولک
منزله وارمق ارزوسیه ائ مقبول طریق اختیار ایدر لر
و موته وارنجه یه قدر سردانه یورومکه قرار ویرر لر •
بو مهم سفرده طرق مختلفه موجود و اماده اولدیغندن
اصحاب عقل محض خیر اولان جهته میال و سعادت
مال اولوز لر •

اولیه جهت ، اولیه طریق اختیار ایتلی که سعادت
ابدیه اخروییه بی انتاج ایتمکه برابر بوجهانک بو

دنیانك هر حالی هر هاجراسی هر مقبول اولان هستیسی
 سالکنه نافع اولسون و هر ذره نك شهودندن
 هر صدانك سماعندن هر ذکر و فکر مقبولك
 وجودندن مکمل برکلزار معنوی ، بر آهنگ قای
 استحصال ایدلسون مرد اولانلر لذا نذ مشروعه
 دنیویه دن کندیلرینی حصه مند ایدرلر و موت صورتی یه
 تقرب ایتدجکه مستأمن اولورلر . و بوسیاحت دنیایی
 لطف و کرمله تنوع و معنا تمدید و هر آن بختیارانه
 تجدید ایلرلر . بوسفرده اک سوکیلی رفیقلمری میدانه
 کتوردکلری امور خیریهلمری و نیات عالیهر لیدر .
 و حضرت مولانای رومی مثللو دیرلرکه :

﴿ کر حکیمی نیست این ترتیب چیست ﴾

﴿ و رحکیمی هست چون فعلش تهیست ﴾

یعنی اگر بر حکیم مطلق یوق ایسه بو ترتیب عظیم
 کائنات نهدر ؟ و اگر حکیم وار ایسه « که بلاغته
 وار دیمکدر » او یله بر حکیم مطلقک فعلی نصل بوش
 وتھی اولور . و انسانی نصل سعادتسز اوله ییلور ؟
 انسانه کلان وقوعات مکتبه کیدن اطفالک اللرینه
 ویریلان کتابلره رساله لره تشبیه اولنسه سزادر اطفال
 صورتا او کتب و رسائلك وجودینی اجرای لعیاته مانع
 بر سرمایه جفا و اذا عدوا حصا ایلرلر حالبو که آنلرک
 ایچنده مسطور اولان عبارات حقیقته اطفاله باعث
 عرفان و نجاتدر .

بناءً علیہ جناب حقدن ویریلان جفالرک ایچنده
 حکمت و خیر حس ایددمیانلر ولوسنا اختیار اولسه لر
 دخی اطفال معنویه درلر . انسانه لذت و سعادت

بخش ایدن احوال جلیله دن بریده هم جنسنه و بلکه
 غیرمضر اولان کافه ذی روحه صرحت و معاونت ایتک
 و کندی اجزای غرای انسانیه دن بیلوب سائرلره
 ایده جکی معاونتی عین سعادت اولدیغنی بیلمکدر
 اگر محبت و همتی یالکنز کندی شخصنه حصر ایدر
 ایسه قطع ایده جکی طریق حیاتی بریبان بربری و وحشت
 نشانه تبدیل ایتش و فرشتگان محبت ورافتدن محروم
 اوله رق و حشی بر صورتده وادی غنلقده یورومش
 و انجافی بی غمکسار اوله رق کرداب واضطراب ایینه
 دوشوب غلطیده خاک خسار اولمش اولور جفا و صفا
 ایکی جناح معنویدر که دنیاده جسم و روحک ارتباطنه
 و اهل دل اولانلرک ترقیاته سبب اولورلر . موسم
 شتاده نو بهار : ایلده نهار : غمده مساره : حسن

ودرك ايتيانلر محروم حكمت وني اعتباردرلر .
 انسانلر اكه مفيد درسلى اكه حكمت آميز تاجر بهلرى
 درسخانه و قوعات ايه ده استحصال و اوسيله كندليرنى
 فارغ البال ايدرلر . تاريخاً مجرد كه اكه بيوك اوله رق
 ظهور ايدن سياسيونك ، مؤلفلك مقدماتى حزن
 واسنله تخمير اولنش و مصائبه كوستردكلرى صبر و ثبات
 حسيله خوى و خاقلرى تقويت ، قابلى همت ، ناملرى
 شيرت بولاشدر .

خالق لم يزل حضرتلرى كافه مخلوقاتنى وسيميا
 كندوسنى درك ايدن و عبوديتله محبت ايليانلرى
 سومش و سوديكى اچون حساس قلبلر . عالى فكرلر
 و يرمش و اسماء و صفات بى انتها ايله ممتاز و سرفراز
 قيامشدر .

کامل اولان انسان ایچون هر کیفیتده بر حکمت
ولدت وهر، وقعده معنا ترقی و سعادت واردر . مع
ما فیه بو نعمت . بو سعادت عاطلار مختتمده بالعکس جالب
مسئولیت و تقمت اولور . اجزای عظیم کائنات
انسان حال ایله انسانه دیر لر که بز عقل کبی احسانات
معنویه تک اکثر یسندن محروم ایکن همیشه جریان
و دوران و حالزه کوره تعاون ایله ناشر فیض
یزدائر : یاسن که مختار و حکمة سرفراز سن سن که
نهاده پاکک ، حسنیله ارتا نجیب و ادیب سین ، سن دنیاده
نه یاناز سین و هانکی امر خیرک اجر اسنیله بختیار سین ؟
بو سوال حکمت ماله ویز یله جک جواب : جواب قوی
دکل جواب فعلی اواملی یعنی انسان بوخا کداندن مرور
و عبورنده هم جنسنه ترک ایلدیکی محسناتی کو سترمه لی .

اجرای وظیفه بعضاً ظن و گمان اولن دینی وجه ایله
 مورث اضطرابات کثیره اولیوب وظیفه معتاد
 اولانجه بر لذت و مسعدت واک مؤثر وابططه مسرت
 و نصرتدر .

نزد حکمت بنیانده هر بر آدم ایکی شخصیت ممتازه
 ایله معیندر . شخصیتک بری جسمانی که بوظاهر
 کوزیله کوردیکمز انسان صوری ، دیکری حسیات
 روحانیه و عقیده دن متشکل انسان معنویدر .

عاقبت بین اولانلر دنیانک احوال مقبوله سنندن
 مشروع صورتده حصه مند عزت و کاسب لذت اولمغله
 برابر اک زیاده سودکاری و خدمت ایلدکاری کیفیت ،
 روحانی وابدی اولان شخصیت معنویه نك
 مسعودیتیدر .

او یله شخصیت مغزیه که اصحابی مصنوع و صوری
 اولان دغدغه و طنطنه جهانہ قارشی بر تبسم حکمت
 موسوم ایله مرور و عبور ایدر لر و عین خیال اولان
 احوال دن حذر و توقی و بتا ایله ترقی ایلر لر و معاصیدن
 پاک دامن و اجر ای وظیفه ایله مستامن و محبوب
 و مقبول جناب رب المن اولور لر .

حکمت خدا یالکز دنیا دکل کافه عوالم و مافیها
 حرکتلریله مکمل صورتده بر انتظام عمومی تشکیل
 ایدوب هر فرد بو عمومک ، بو کلک جزئیدر .
 اکر انسان ، عادل قالور اینسه جهان ما کنه سنک قیرلمش
 بر آلتی کبی پدمانده صایلوب انتظامک و حرکت عمومیه نک
 بخش ایدیکی حالات حکمت آیادن محروم و مششومدر
 او مقوله اطفال شیوخنا لاند غیر مشروعه دن

ورنك وصور تدن مغبون اولوب عبرتله دقت ايتزلر كه
 موسم نوبهارده بيله ژاله خوار اولان بعض نوشكفته
 كلر ايچنده منتظر فرصت تسميم. مار زهر بار اولديني
 كبي لدا نذ غير مشروعده دخی هلاهل حیات ربالر
 واردر . نفس اماره نائل حریت اولنجه صاحبي
 گرفتار مذلت اولور . همده غير مشروع صورتده
 استحصال لذائذ منهك اولانلر هر حدی تجاوز
 ايله اسراف ايده جكارندن اسرافلری آزمدت ايچنده
 عدم حسی انتاج و بناء عليه دنيا و عقباده كندیلرینی
 ذلائله و طعن و تشنیعله آماج ایدر لر . كفران
 نعمت . انسانیتده اك بيوك ياره . اك وخيم برذلت
 ونكبت عد اولنقه اليقدر . ايوك كورن كمسه
 مقابلنده فنالق ايشلر و بالفرض بو حركتك ضررینی

کور میوب خلق اصابتنه قانع اولسه او حالده فنالق
 ومضرت کور مامک فکر یله هر کسک هم جنسنه عدم
 انسانیت و بلکه مضرت کو سترمی ایجاب ایده جکی
 و بو وجهله میدان دنیا بر مصیبتکاه دهشت فزایه مبدل
 اوله جفی هویدادر .

بالعکس شا کر نعمت اولمق دارینده موجب سلامتدر
 شکر و محمدت اولا هر نوع نعمت بخش ایدن جناب
 خالق عزته الیقدر . ثانیاً دولته سزا و احرا در
 زیر ادولت ناموس و حیاتمزی . اقر با مزی ، مال و منالمزی
 ظالمردن محافظه و بوندن فضله پدر و مادر مشفق کبی
 تربیه مزه ، اعاشه مزه ، سعادت و سلامت مزه متمادیاً
 مروت و مرحمت ارانه ایلر . ثالثاً شکر و محمدت
 ابوینه سزادر . ابوین ابتدادن تام و تدرینه قدر

اولاد لرینه مرحمت و معاونت ایدر لر اولادک اک
 اوفق اضطرابی ابوینک اک عظیم عذابیدر . اولادک
 بالین مرضنی نصل سرشک حزن و محبتله ترطیب
 وتلین ایلدکاری جمله یه معلوم و مجزومدر . اولادک
 رضا و غدا و تربیه و معنائاً و ماداً اخیالرینه و فضلہ
 اوله رق و فاتلرندن صکره دخی نائل مال و میراث
 ایتک ایچون ابوینک اختیار ایلدکاری زحمت و همت
 مسلم جهان و وارسته ایتاندیر .

حالبوکه بولطفله قارشی بعض اولاد بدنهاد ابوینه
 محبت و اتقیاده بدل عدم اطاعت و ظلم و عناد ایدر لر
 او مقوله انسان صورت . حیوان سیرتله مردود جناب
 خدا و مغضوب اولی النهادر . او کافر نعمتله استماع
 ایدلسه دیرلرکه ابوین و اقربا بزى شتم و ستم ایله

کرفتار اذا ايدر لر . بوشاکی کاذبلره الك اوفق کلاممز
 بودر که مثلا بر انسان رو یا سنده بر آدمی کور و بده
 او آدم شتم و سب ایدم جک اولسه او یاند قدده او متوله
 شاتم لر دن مغبر و منکسر اولور می ؟ بالطبع اولمز .
 زیرا بیلور رو یاده کی شتم و سب غیر حقیقیدر .

ابویندن دخی اولاده واقع اولان شتم و اذا
 دشمنواری و حقیقی اولدیغی جمله یه جلی ورعنا اولدیغی
 حالده انی حقیقی صورتده تلق ایله اندن طولای مغبر
 اولمق ابوینی اذعاج ایتک . ابویندن تبری ایلمک کبی احوال
 مستحق طعن و لعنت دوسرا اوله جفی هویدادر .
 انسانلر ایچون ولایت ظاهره و باطنه واردر .
 ولایت ظاهره بالنسبه سهیل و فقط ولایت باطنه نک
 اجرایی مشکالر . زیرا اجرای حکومت ایچون

جسمانی ظاہر اولان موانع ینہ وسائط و ہمت
 حکومتلہ مندفع اولہ بیلہ جکی بدیہی . اما موانع باطنہ
 غیر مرئی و خفی و بعضاً نامتناہیدر .

موانع باطنہ نک رفعی خوف خدا ، و اخلاق حمیدہ ،
 و خصایص جلیلہ ایلہ اراستہ اولان مردان خدایہ
 مخصوصدر . بوکونا انسانلر کندی وجودلر ندر
 ولایت ایدہ یلامک ایچون همان هرکارده ارادات
 ربانیہ یہ استناد ایتمش و قلب و عقللری مجاہدات
 عظیمہ اجرا ایلمشدر . خلقه عالی اولانلر علی صفت
 و کلیاً تارک ذلت و حسددرلر . اوزمره جلیلہ نک
 اجسامی ارضہ مربوط ، عقل و قلبلری آسمان معنوی یہ
 متوجه و وجدانلری مسعود و شخیصیتلری محبوب
 جناب و دود اولور . اوطائفه جلیلہ نک آثار

ظاهره سی غیبت و حسد کی اخلاق ذمیه دن مبرا
 اولقله برابر ظلمی رافع ، عدل و محبتی جالب و انسانره
 نافعدر . ظاهره سی سفر لرده برقاچ ایام ویا سنه
 حرکته منزل مقصوده وصول ممکن اوله بیلور . سفر
 معنوی ایسه زمان و مکاندن آزاده و سفلیاتدن
 وارسته در . بنا برین بوسفرده سعادت دنیا و عقبایی
 عالی بر صورتده ارزو و تحری ایدن انسان ، اذن حق
 ایله حرکت و کندینی مظهر عز و سعادت ایلر بو حال
 علوی مآله دخی چاره ، آمال عالیه و اعمال صالحه و محبت
 مولادر .

ماضی کرچه کچمش بر زمان ایسه ده ذهن و قلب
 انسان حسب الخاقه اره صره ماضی یه مراجعت ایلر .
 اخلاق حمیده اصحابی کندی ماضی یلرینی برکاشن

صفا بخشا بوله جقاری حسسیله ماضیلرندن مسرور
 و بختیار و اهل ظلم و اعتساف اولانلر افعال قیجهرلرندن
 طولایی سرور ایتش زمانلره خواه و ناخواه عطف
 فکر و نظر ایلدجکه معذب و داغدار اولورلر . محاربات
 ظاهرده شجاع ایچون نصل فتوحات و تسخیرات
 مقبوله و ارایسه اخلاق ذمیمه نك رفعی ویرلرینه
 اخلاق حمیده نك جلی اغورنده واقع اولان مجاهدات
 دخی اولیه و بلکه دهها مقبول فتوحات سعادت آیاتدر .
 فتوحات درونی عند اولی الالبابده منبع فیض
 دائمی و ناشر سعادت سرمدیدر . اخلاق حمیده
 شهر شهیرینه مظفراً وصول و دخوله نائل اولان
 نیک بختان هم نشین انبیا و عرفا و غیر منقطع صورته
 مظهر تجلیات خدادرلر . بویله انسان سعادت اقترا نلر

ایچون دنیا بردریای حکمت و مزرعه مسعدت
 و آخرت مکان و دیوان لقا و دولت و ابدیتدر .

حیاتمز مسعود اولق ایچون شرع و وجدانک
 مساع ویرمدیکی احوالی ایشله مه ملی ، ایشله نیلور
 اینسه هم ماده متنوع عذابلر سر نما ، هم تأثیرات
 وجدانیه راحت فرسا اولور . اک اوفق برسوء
 حرکتدن اک عظیم و وخیم بر نتیجه مضره واک اوفق
 بر حسن حالدن اک مسعود و مقبول بر کیفیت مرغوبه
 ظهور ایده بیلور . مثلا بر شراره دن بر شهر شهر
 محترق اولور . و کوزه کورنمز در جده اصغر بز تخمدن
 اک محصولدار بر شجر و او شجر دن بر روضه اثمار آور
 وجود بوله بیلور .

عروس سعادت ، حر مسرای پاک وجداندن

و منبع جلیل سعی و اقدامدن ظهور ایله اک پارلاق
 بر صورتده عرض اندام و صاحبی دارینده خوش کام
 و بکام ایله . بلا خدعه و بلا غرض اجرای وظیفه
 ایدن نیک بختان و جدانک راحت و مسرتنه و ایجابی
 حالنده رفقا سنک معاوتنه نائل و تعریفی غیر قابل
 حسیات علویه یه واصل اولورلر .

هیچ برفکر روحانیلری اولسه بیه فنا لقدن ظهور
 ایده جک اضطر اباقی نکیلر حس و ادراک و کندیلرینی
 نتایج و خیمه دن خلاص و پاک ایدرلر . مثلاً
 سر خوشلق بعض صورتله لذت بخش اولدیغندن
 میخور اولان کیمسه لر عشرتی اختیار ایدرلر . فقط
 ایچمزدن اول سر خوشلغک باش اغریسنی وال
 و ایقلرک رعشه سنی و بدنک هر صورتله ضعف

واضح‌الانی شارب اولان کسه لر ماده و فعلاً رؤیت
ایده بلسه لر ایدی کناهدن صرف نظر تعداد اولنان
مضرات جسمانیه دن طولانی من بعد اغز لرینه بر قطره بيله
قویماغه قرار ویر لر ایدی . مستعد اولان کیمسه کامل
اولانلرک اخلاق حمیده و حرکات جلیله لرینی تحقیق ایله
اقتداری نسبتنده آنلره اقتدا و امثال ایدر . و خصائل
مقبوله ابراز یله کندوسی دخی هم جنسنه مثال اولمق
اوزره چالیشور . و برایشه مباشرت ایده جکی وقت
یالکیز عقلیله اکتفا ایتیوب عاقل اولان ذواتک رأینه
مراجعت و اندن صکره عزم و ثبات ایلر . استقبال
حقیقته ظلمت و بعضاً مورث وحشتدر . عقل بشر
استقبالی کاشف بر شمع منیر اولدینی اظهر ایسه ده
هنکام ظلمتده براوطه بی تنویر ایچون برقاق شمه

احضار و مهیا اولنسه او طه دهـا منور اوله جفی
 معلوم اولی النہا اولدیغی مثلاًو اهل عرفان ایله دخی
 اجر ای مشورت ، رافع ظلمت ودافع مضر تدر
 بختیار اولان انسان برآن حدید و غمناک وان آخرده
 متبصبص و پر بک او از بلکه همیشه مانند جبال راسیات
 راسی و راسخ و واسع اولور . هر کارده حزم و حذر
 سزای عقل جلیل نوع نبی بشر در . حزم و حذر ایله
 حرکت ایتیانلر ، شیطانلرک و شیطان صفت اولانلرک
 حیل و خدعه لرینه پامال و همیشه مضطرب الحال و مادون
 نسا ، و ننگ رجال در لر . بحقِ مرد اولانلر صبر
 و صدقه مزین ، غم . و عجز دن و ارسته و افعال و اعمال
 جدیه یه مرتبط . علویاته ناظر و اجر ای عدالته حاضر در لر
 حسن اخلاقه مقابل مکافات بی حد در .

علی الخصوص رضای جهان بخشای ربانی بی جلب
 ایلمک فرمان یزدانی اجرا یتک وجدانی پاک طوتمق
 تعقیبات جزایه دن واغراض شخصیه دن مصون
 اولق ومنصفلرک تقدیر وتحسنینی واكثر اوقاتده
 محبت ومعاونت لرینی استحصال قیلمق از مکافاتمیدر ؟
 حیاتک بلوطلری سوء اخلاقک ویأس وفتورک
 تولید ویا اوزاقدن ارانه ایلدکلری حالات الیهدر .
 انلری رفع ایدن ، محبت یزدانی واخلاق حمیده ، وحب
 انسانیدر . برانسان حال وقالنده طول ودر از یأس
 وفتور ابراز ایلر ایسه مغلوب شیطان ومعیوب اهل
 عرفاندر . چوق کیمسه لر واردر که خارجدن کلان
 اقرباسنک احباسنک استقبالی رینه کیتمک ایچون اظهار
 کسالت ایدر ایکن دشمن بیلدکلری غمومی قبل الورود

نامحل استقباله استعجال و کندولرینی طوفان و ساوسه
 پامال ایدر لر . اکثر کوریلان بو حال غرائب مآله
 سبب ظاهر غمک سمت و حدودینی و ماوراسنی
 و مسرتدن بیله دهها سریع الزوال اولدیغنی بیلیمکدن
 انسا انلرک غافل و ضریر اولمه لریدر . بوکونه طوعاً
 بدبخت اولانلرک مزروعاتی اوهام و خیالات و بویله
 تخم ایله وجوده کتوردکاری محصولات غم و فریاددر
 دنیا سفرنده مسعودانه یورومک ایستیان کیسه
 کندینی افکار و آمال زانده دن ممکن اولدیغنی قدر
 تخلیص و تخفیف ایتسون زیرا بر حال تقدر قوی
 اولسه ینه عسرتله یورومکه مجبور اولوب باشنی سمت آسمانه
 طوغری اماله یه مقتدر اوله میوب کوتاه بین و همیشه
 سفلیاته ناظر و بی حضور و غیر متین اولور .

آمال و افکار زانده ايله مضطرب و پررب اولانلر
 معنا جمال اتقال و گرفتار و بالدرلر . مال و ثروت
 نوع بنی بشر ایچون شایان محبت برکینیت اولدینی
 و ارسته اشارتدر . مع مافیه ثروت اگر دین
 و دولتک سلامتته و سائر امور خیریه نك اجر اسنه
 استعمال اولنور ایسه صاحبته بر نعمت و عکسی حالنده
 موجب ذلتدر .

ثروته دائر مولانای رومی قدس سره السامی
 حضر تلرینک تعریفی هر کلامی کبی محض حکمتدر .
 اول کان عرفان امر و اتیان بیورر لر که انسانک سفینه
 وجودی همیشه دریای وقوعات ایچنده بولنیور .
 مال و ثروت ایسه صوکبی در . صو سفینه نك التنده
 اولنجه تقدر چوق اولسه سفینه اولقدر سهولتله قطع

مسافات ایلر • بالعکس صولرا یچنه کیررایسه سفینه
مغروق اولور •

کذلک مال و منال ایاق آلتنده اولوبده انک محبتی
مضر تله قلب و عقلی احاطه ایتمزسه او حالده مال، انسانک
سهولتله ایرولمسنه برواسطه عال العالدر •

اما مال و منالک محبتی تمامیه قلبه کیررایسه صاحبک
سوء احوالی و بلکه اضمحلالنی اتاج ایدر •

الحاصل عارفک یدنده طوپراق آلتون و نادانک
النده التون طوپراق اولور •

علم ایکی نوعدر بری علم معنوی که حقائق اشیا بی
حکمت معنویه ایله ارا نه و اظهار ایلر • بونوع علم
و عرفان نور علی نور اولوب اصحابی دارینی بحق
ناظر و تلقی تجلیات روحانیه یه همیشه اماده همیشه

حاضر در لر . فقط علم معنوی فلان مکتبباره فلان
 خواجه لک ز دینه شوقدر سنه دوام و اقدام ایله قطعاً
 حاصل اولور شی اولیوب علم معنوی نیک حصولی
 اقدامات متوالیه ایله برابر خصوصی صورتده برهمت
 و احسان روحانی یه منورظ و وابسته در . بناءً علیه
 بو علم عالی یه مظهر اوله بیلماک ایستیانلر همیشه عادل
 همیشه صاف و مقدم و مرحتلی ، معروفی آمر منگری
 ناهی اولوب فرائضی اجرا و برپیر حکمت ضمیرک
 تربیه معنویه سنه التجا ایدر لر و بو گونه همهمات
 و اقدامات ایله برابر علم معنوی یه دست رس اولمق
 بالاده عرض اولندینی اوزره ینه خصوصی بر مرحت
 صمدانیه یه وابسته در . بناءً علیه بو محله علم معنوی یه
 دار ایضاحات مسروده ایله اکتفا ایدوب مساعی

مادیه و عقليه ايله تحصيلي ممکن اولان علم ظاهر دن
 بحث و اکافکری اماله ایدلم :

علم ظاهری دنیاده خورشید ظاهر کبی در انوار
 عرفان واسطه سیله ظلمت استقبال کشف و حل
 اولور . علم ، سعادت و راحت جالب مذات و مشقتی
 رافع اولوب حقایق احوالی کما ینبغی ارانه و دنیایی
 تزیین و اکامنسوب اولانلری کامیین ایلم . علوم و فنون
 سعادت حیاتی استحصالی ایچون بر عماران حکمت نموندر
 مدنیت حاضره ، علومک اثری و صدای ولوله انداز
 ترقیات . کذلک علم و عرفانک انعکاسیدر . ذکاوت
 فطریه ايله مخمر اولوب کسندولرینه علم و عرفان
 ظاهری دخی علاوه ایتش اصحاب کمالک عقلی بر مشعله
 حکمت انکیز بر منبع سعادت ریز اولدیغی بارزدر !

بحق کامل اولان بر صاحب علم و عرفانك نظر نده
 دنيا و مافيهاده کی اسباب دولت و مسعدت مهيا
 و موفقیت و کامیابی هر جانبدن جلوه نما اولور . او یله
 بر انسان بختیار هر نروده بولنسه مقبول و معتبر و اکثر
 حالاتده بر طالع فرجام اکامعین ویاور اولمش اولور .
 علوم و فنونك اثمار سعادت باری نه درجه ده
 لذت بخش اولدق لرینی ا کلامق او اماره نائل اولانلره
 مخصوصدر . علوم و فنون ایچنده بویله حقایق
 و معانی واردر که اک پارلاق شعرانك خیالاتی بیله
 کیروده قالور . صورتا بعض مرتبه عادی کورینان
 علم نباتات علم حیوانات اصحابنك بیله حسیاتی، جهلانك
 حسیاتندن بیکارجه اعلادر .

صرف مادی و عادی کورینان بویکی علمك

اصحابی بر صحرا ده بولنسه لر هر شکوفه هر نبات هر
 درخت هر برك و بار هر نوع ذی روح آنلره کوره
 بر کتاب حکمت دئاردر . او کتاب هر ورقنده
 بدایع و صنائع خلقتدن خبر ویرر . و عقل و قلبه بر جهان
 جدید کوستر تنفس ایلدیکمز هوادن بر متر مکعب
 آلوب کما ینبغی رؤیت و کشفی ممکن اولسه او متر
 مکعب ایچنده میلیونلرجه ذی روح مخلوقات کورینه جا ک
 که او ذی روحک هر بری بر جهان صغیر خصوصی
 تشکیل ایلدیکمز ایدر . بر آغوج طوپراق
 آنسه صورتا شایان دقت کورنمیور . فقط او آغوج
 طوپراغی تشکیل ایدن اجزادن هر بر نره شمدیکی
 حال و درجه یی بولمق ایچون یوزلرجه اعصار و دهوره
 حرارت شمس ایله خلقتک مواد و سیلات سائره سنه

تابع اولوب تا که بو نژاد مصنوع خلقت ، مرتبه
حاضر سنه پانهاد اولدی .

الحاصل موجودات جمادات نماده نه حکم خفیه
نه تزینات غریبه نه تنسیقات منوره واردر که انلرک
حقائقه ، جاهل اولان کسه نزدلرندن بیک دفعه
پکرده هیچ برشی کور منرا کلامز ایکن عالم و دانا بیک
نظرده کشف حقائق و فهم حکم بی انتها ایلر !
بر حکیمه سؤال اولندی که بو کیجه نه نوع حکمتلر ایله
مشغول اولدی . کبریت و اسپارماچت و لباسله مشغول
اولدم دیدی که بو عادی شیلرک تشکیاننده بیله بک چوق
عصرلرده بیکارجه عمله نک و اهل فن و صنعتک بعضاً
منفرداً بعضاً مجتمعاً تشبثاتی ، مساعیسی ، مقاصد و امالی
جاری اولمشدر . و فی الحقیقه حکیمک افاده سی کییدر

الكادى برمصنوع فكراً تحليل اولنسه برجهان
 حكمت برجهان مساعى كشف ورؤيت اولنور .

علم هيئت ايله مشغول اولان بر دانا، اجرام مالا
 نهايه كائناتده نه جهانلر! نه شمس لر! نه دورانلر! نه نورلر!
 كشف ايدرده قابى سفلياتدن نفرت ايدوب علوياته
 صعود ايلر . ومثلا ايكي يوزسنه صكره فلان كون
 فلان ساعتده فلان نقطه ده بر كوكب نورانى ظهور
 ايده جگنى خبر ويرر . بعده او دانانك اجلى كلور
 وفات ايدر . همعصر لرندن كيمسه قالمش
 اونودلش ايكن علمنك مكشوفى اولان كوكب يوم
 و آن معينده سرنما اولمش وجهانى حيرتده براقش
 اولور .

برطيب حاذق بدن انسانيده ميليونلرجه اولان

قان کره لپیک ایچنده کی تعینات و شخصیات ذی حیاتی
 و ملیارجه اولان اعصابده درکار اولان صنعتلری
 الحاصل بدن انسانی برجهان صغیر حکمت مصیر
 اولدیغنی کوررده تزیید عرفان و اصلاح ابدان ایله .
 جهان عظیم غیر متناهی یه و سایه مقابل اهل فن شمعی
 برجهان صغیر بی نهایت کشف و درک ایتکده درلر .
 اوده بوسنه لرده شهرت یاب اولان میقروب
 (باقتیر و لوژی) فیدر . چند آی اول (رووده
 دموند) نام رساله موقوته ده کورلدی که قانک اینه
 اوجی قدر کورینان بر کره سنده یکر می میلیون متجاوز
 ذی روح موجودات کشف اولندی . او موجودات
 صغیره ذی روح اوله بیلمک ایچون بالطبع برچوق
 اعضا یه محتاجدر .

انسانك كشف ايده بيلديكي ميقر و بلك مادوننده
 دخي اويله ميقر و بلك اولسي وارد خاطر در كه انلره كوره
 بالاده ذكر ايلديكمز ميقر و بلك طاغلكي عظيم قالمش
 اولور . الحاصل جهان كير سما نامتاهي اولديني
 مثللو جهان صغير غير مرئي كذلك نهايتدن وارسته
 و بريدر . ايلقتريق كيما ميقتاتيزم فن عسكري
 فن بحري فن سياسي فقه حقوق ديپلوماتلق فن
 حقوق دول علم تاريخ ژاومتري هندسه رياضيات
 ايقونومي پولتيق فن زراعت فن موسيقي وحد حسابه
 كلز فنون وصنایع ايله برابر شمندوفر تلغراف تلفون
 بخارلي بخارسز ماكنه لر ايلقتريق نورلري مطبعه
 بوصله وسائر حسابسز اولان اختراعات نوع نبی بشری

نصل تریین نصل طبقات علویہ یہ اسنا ایلدیکی وارستہ
تفصیل و اثباتدر .

عالم و فنون و صنایع ماده انسانہ بخش ایلدکاری
فوائد و اسباب سعادت مآب غیر متناهی اولدیغی
مثلو منسوبینک حس ایلدکاری لذائذ عقلیہ و ترقیات
قلبیہ دخی کذلک بی نہایه در .

بناءً علیہ انسانلرک برنجی وظیفه لری کسندیلرلیه
اولاد و اقربا و وطنداش-لرلیه کافه انسانلری ممکن
اولدیغی قدر علم و فن و صنعتہ سوق ایله بوکره ارض .
انسان کبی بر مخلوق جلیک مسکنی اولمق اوزره
شایسته و سعادتله آراسته اولسون .

برده تربیه دن بحث ایده لم : اخلاق احیا ایدن
تربیه اوج یاشنده اولان بر طفلدن بدأ ایله آلتش

یتش یا شنه وارنجه یعنی انسان ترک حیات ایدنجه یه
 دکین غیر منفق اولمی فقط بالطبع اطفالک کنجبرک ،
 رشد حقیقی مالک اولانلرک اختیارلرک ذکور
 وانانک تربیه سی متفاوت اوله جقدر . شو قدر که
 بوتفاوت صورینک نظرکاهی وعلت غایبه سی توحید
 اولنور . زیرا جمله دن مقصد تأمین روحانی اخلاق
 حمیده حب انسانیت وحب دولتدر . تربیه سز برنکا
 تربیه سز برعلم غایت قوتلی حارون خویسز براسبه
 مشابهدرکه ایلرله مک ایچون قوتنی صرف ایده جکنه
 کیرودن کیرویه معکوسا رجوع ایله منجوس بر صورتده
 اسراف قوت ایلمش اولور .

حکیمک بری دیرایدی که : ای وطنداشلم

بن سزک عالی بنالریکنز ایله هیچ بروقت افتخار

ایده میه جکم بنی مفتخر ایتک آرزو ایدر ایسه کز عالی
 و یوکسک اخلاق میدانه کتوریکز . اولاد واقربا کزه
 و کندیکزه علوی وطن پروری صداقت کستری
 اخلاق بخش ایدیکز . اقدام و مرحمت صبر و شجاعت
 و مکننت شکوفه لر یله هستی^ه معنویکزی ترین
 ایدیکزه بوشکوفه لر صیف و شتانک خریف
 و نوبهارک تأثیر ایتیله خلل پذیر و زمرده اولمقدن
 مصوندر .

تربیه انسان ایچون بر لباس نور ایدر که باقدجه دهها
 زیاده نور افزا و دلربا اولور . کنجیلر تحصیله بدأ
 ایده جکاری کوندن اعتباراً اکمال علم ایله مکتبلردن
 چیقنجه یه قدر مربیلری طرفندن دقت اولنلی که طلبه
 مکتبلی محل انا و بلاعدا تیموب بلکه مکتبی هر محلدن

سوکیلی عدایتسونلر بونقطهٔ عظیمه و مرغوبه یه
 دسترس اولمق اوزره ابتدا مکتب خواجهلری ایله
 مدیرلر و حکومت مأمورلری طلبه نك پدرلرندن
 دها مشفق اولملی و طلبه نك خطاسی اولور ایسه جزاسی
 منحصر آتزید مشغولیت و درس و نصایح حکمییه
 ایله اعطای تقویت ایتلی . مع مافییه شاید خلقه
 دشمن ناموس برکنج منحوس کوریلور سه انی چوروك
 بردیش عد ایله اك قولای بر صورتله و ممکن اولدیغی
 قدر سببی اعلان ایتیه رك مکتبدن اخراج ایلملی دیش
 چیقارمق هر نقدر آجی برشی ایسه ده جمله نك معلومی
 اولدیغی اوزره ضروریدر .

بالاده ذکر اولنان شفقت ایله برابر مکتبلرک موافقی
 دلکش اولمق اوزره دائماً دقت ایتلی و کنج لرك عقلنی

علم ايله قىليرىنى اخلاق حسنه ايله تزيينه سعى ايلمكاه
برابر بدنلرينك صحت وعافيتنى كوزل غدا هوا و تعليم
وتفرج ايله اصلاح قيلملى و طلبه يى كونده اقلئ ايكى
دفعه باغچدله وياسا سائر هوا دار يرلره چيقاروب هر
دفعه ده اوچر چاريك اوينامق كزمك اوتورمق اچون
سربست براقلملى بعض اوروپا شار لاطنلرى ويا احمقلى
جزيه آشديرمق خليا سيله قيش ياز طلبه نك ديزلر يينه
قدر اياقلىرىنى درسكاره قدر اللرىنى آچيق براغوب
اك صغوق وقتلر ده بيله اينجه برچا كدن بشقه برشى
كيدر مزلر . و جنتك اك صوك حدينه وارمق اوزره
بعضاً قيشك آچتمده صغوق صولر ايله دخی بانو
ودوشلر ويررلر بوايسه خلقتنه قارشو انسانلرك صحت
وحياتى تهلكه يه القا ايتمكدر .

بوصر ده المه پکن یکی وغایت معتبر بر کتابه کوره
 مامله مذ کوره دن حاصل اولان امراض و تلفات
 تخمینات عادیه دن فراوان وغایت الیم صورتده مرجب
 خسران اولدینی مستبان اولمشدر .

بنابرین صغوفلر باشلار باشلامز طلبه یه فانیلالر
 و اضطراب و یرمیه جک صورتده قالین البسه کیدر ملی
 و بانیو ایده جک اولور ایسه محفوظ او طه لر له اطلبانک
 تعزینی اوزره صغوق و یا صیجاق و یا ایلق صولره
 صراجعت ایله دائماً صغوق المتمدن محافظه ایتملی و صیجاق
 مرسملرده خنیت البسه و صغوق بانیولره و یاز قیش
 بارندن اکسیک اولماق اوزره پاموقدن معمول
 بر قوشاق بونیدیر ملی و اقلیمزده کونده ایکی دفعه
 اوله جق طاهارلر نده هر برینه سننه کوره قوتلی اندیز

ات صوبی و هر طعامده یکر میدن قرق در همه قدر
 یاغسز پیشمش بر پیرزولایا کباب کبی اتر و برر رفدان
 تازه ی مورطه نك اطعامی . ومع مافیه بواوچ طعامدن
 بشقه موسمه کوره طلبه یه سبزه طاتلی بالق یمک
 و یرمک فأنده دن خالی دکدر .

بو تعریفات مادی ایسه طلبه و هر کس ایچون الزم
 اولدیندن بو محله یازمقدن احتراز ایلمدم . برده
 کنجبلر تحصیل علم ایدر ایکن کندو و یا اقر بالریچون
 تحصیلدن حاصل اوله جق سعادت و لذتی راحت
 و اعتباری ائ پارلاق صورتلر ایله کندولرینه تفهیم
 ایتملی . و اجرای فرائض ایله اخلاق حمیده و حب
 انسانیت و حب دولت ایله جناب حق رضاسنی
 استحصال ایدر لر ایسه دنیا و عقبا ده مراتب عالییه نائل

اوله جقلربنی سسنلرینک تحمانه کوره مناسب اسان
 و مشالر ایله تفهیم ایتلی و خواجه لری طرفندن دخی
 او یولده جناب حقه عبودیت و دوایته صداقت و نوع
 بنی بشره انسانیت و محبت کو سترملی . زیرا تعریف
 فعلی ، تعریف شفا هیدن دهـا زیاده نافع اوله جفی
 امر جلی در .

طایفه یه بونی دخی دائماً تفهیم ایتلی که مکتبلردن
 چیقنجه تحصیل و تهذیب اخلاق ایچون دنیا دنیلان
 بر مکتب عظیمه کیره جکار در .

بناء علیه دنیا ده اخلاق حمیده اصحابنک اطوار
 حکمت نشارلرینه همیشه دقت و جلیل القدر اولانلره
 اقتدا ایتکلکی اعتیاد ایتسونلر .

کنجبر ایچون ال مقبول در سار دین میننه تقویت

ویرنلر ایله برابر تو اعد لسـ انیه نی اوقویوب سهوسز
 اوله رق سرعت و سهولتله یار مق و برده فقهمن مجله یی
 ممکن اولدینی قدر ضبط ایتک و تاریخ عمومیه برابر
 حکیمانہ یازمش بر ویا بر قاچ تاریخ خصوصی نی و علم
 حسـ ابدن اخذ و اعطـ اده مقتضی اولان قواعدی
 تمامیه و جوغرافیـ ایی و بر مقدار حقوق دول ایله
 ایقونومی پولتیق و قوز موغرافی دخی او کر نمک در .
 ایشته هر کنج ایچون لابد اولان شیلر بونلر
 اولوب فقط ایچلرندن بعده معلوماتی توسیع ایتک
 ایستیانلر و سیما بر علم خصوصیه مشغول اوله جق
 اولانلر مثلا طیب مهندس او وقات رسام اوله جق
 کنجلر تحصیل ایده جکاری علم و فنه دائر اولان شیلری
 مکاتب عالیة مخصوصه ده تنصیلاً تحصیله مجبور

اوله جقلری شبهه سزدر . فقط ذکر اولسان علوم
 و فنون ایچون دخی دائما طلبه نك رغبنه دقت ایتملی که
 خلقتی قننی علم و فنه میال ایسه انکاه اشغال ایدلسون
 زیرا ارزوسز . میلسز علم و فنه اجبار ایتمک چیمز
 سوقاغه سوق ایلمکدر . کړک مکاتبده حین تحصیلده
 بولندقدده و کړک بعد تحصیل مکتب عظیم دنیایه
 کیردکدنصکرده بزهرهبر سعادت اوله جق و قلب و عقل
 و اخلاق احیا ایدجک حکم و ارادات بجلیله قرآنیه
 اولدیندن بوکنا بمزده دها بعض احوال بعد الافاده
 اخلاق حمیده نك روحی مشابه سنده اولان برفاچ آیات
 بینات . حکم قرآنیه زامیله دیگر برتالیف عاجزانه مزه
 انشا الله تعالی درج و تفسیر و بوجهاه فلوب
 مستعدین نعم باقیه ایله داشاد و داسیر اوله جقدر .

اهل عرفان اولانلره دیکر برسعادت : مطالعه
 کتب ورسائلده درکار اولان لذتدر . بوجهانده
 ایام ولیالی مشحون غم وشادی اوله رق همیشه جریان
 و پنجه ستمکار دیو غریو دهر ، روی ارضده کی ذی
 روحی مغلوب و دوچار فنا و خسار ایله ، نیجه دهات
 مانند شمس بازغات بو عدم آباد دنیادن مرور و عبور
 ایلمش ایکن او عالی همترل عقول و قلوبی تنویره
 قابل اولان مطالعات عمیقهلرینی کتب حکمت
 اسلوبلرینه درج ایله بو عالم انسانیت ایچون بر میراث
 عالی براقدیله !

جناب حقه شکر او انور که : اهل کمالک محصول
 افکاری ضایع اولماق ایچون ایجاد کمالک و کتابت

وانوار مطالعه فکریه لری سحاب ظلمت انکیز
 اعصار ودهوزدن صیانت اولندی .

اصحاب حکمت کرچه بوخاکداندن مرور
 وهجرت ایتدیلر ایسه ده حکمة حاضر و ترک ایلدک لری
 آثار عرفان بارلریله حقایق وسعادتق ناشر در لر .

مؤلفین کرام بلاقهر وجفا بلا رنج واذا بلا خوف
 ورجا راغب وطالبه قارشو لیل ونهار تجارب
 ومطالعہ لرینی اظهار ایدر لر .

بعض آوان عسرت رسانده انسان حسب القدر
 کنددی اقربا واحبا سندن بیله ترک ونسیان اولور کن
 کتب ورسائل ، بلادغدغه همیشه محب صادق ، همیشه
 رفیق شفیق همیشه مهیا اولوب کندولرندن هر نه
 مشکل سئوال اولورسه بلاحدت بلا مدانهنه اعطای

جوابه واحسان تسلیته اماده در لر . کتابلر نه مغلوب
 خواب غفلت ، نه تارك الفت و محبت اولور لر .
 حکما دن بری دیر ایدی که بنم دوستلرم کتابلر مدر
 بن استدی که هر عصرک دهاتی نزد مده مهیا بولنور .
 و صحبت و نصیحتلری ایله قلبیم احیا اولنور .
 عقل و هنرجه اورته اولان آدملر بیلر ایستندیک
 حالده وقتیلر بولمز لر و بوانسه لر وقتیلر ایرمز لر .
 فقط دنیا ده اک مشهور اوله رق کیش کیش کاملارک
 محصول فکرلری اولان کتب و رسائل لیل و نهار
 عرض دیدار ایدر لر و هر نه وقت ترک ایدلسه لر
 بلا کین وحدت اختیار عزت ایلر لر . او موعظنین
 کرامدن بعضیسی جهان عقبانک احوال عظمت مانی
 روحانی بر صورتده نقل و بیان بعضیسی خلقت و طبیعتده

ظاهر و مکنون اولان بدایعی حیرت بخش عقول
 اوله جق صور تکرده تعریف و بعضیسی ابدانک صحت
 و امراض و حوائج و مداواتی و حیات و موتک تجلیات
 متنوعه سنی توصیف ایلدیلر . جنود حزن و کدر
 رنج آورا اولور ایسه او کتب و رسائل جنود غم نموده
 قارشو القاء تسلی . و طالبی عالی ایدر لر .

اهل یقین اولان مؤلفین صبر و ثباتی صدق و وفای
 عرض و ناموسی شجاعت و مرحمتی دلپسندانه صور تکرله
 افاده و معنا و ماده ترقی ایتک ایچون پک چوق اسبابی
 آماده قیلدیلر .

شعراى بنام مشفق و محرق اولان کلام موزون
 پر مضمون لریله قلب و عقلی اهتزازات لطیفه یه اماله
 و نور محبتی حساس اولان قلوبه اساله ایدر لر .

مورخین کرام زمان ماضیده کی وقوعات عظیمه
 و متنوعه بی عرض و بیان ایدرکن هر برواقعه نك
 حکمتی و او حکمتدن متحصل نتایجی اسباب عبرت
 آیاتله انبا و اکا بناءً حال و استقبالده خطای دافع
 فوائدی جالب برچوق نصایح و درسلر اعطا ایدرلر
 تألیفاتك فنون و معارفه دائر ویردکلی ایضاحات
 و ارسنه تفصیل و اثبات اولوب افاده لری بلا انائیت
 الفتلی بلاذیتدر : سب البشریه لطائفه دائر بر کتاب
 معالعه اولوب جق اولسه ، غم و غصه تبسم و خنده یه
 مبدل ، اعصاب مستریح ، قلب منفرح اولور . همده
 بونجه خدمتله مقابل کتب و رسائل بر مزد و اجری
 سائل اولیوب خانه نك بر گوشه سنده بر قاچ تخته دن

عبارت برکتبخانه و کتبخانه اولسه دخی عادی بر
 دولاب ایله قناعت و اطاعت ایدر لر .

هله مطالعه ایدن ذات قلباً عقلاً واسع بر قهرمان

عرفان ایسه صورتاً سکوتی کورینن او عالی مؤلفری

خاطره کتورر و او اعظمک ارواح پر آگاهیلریله گویا

مشاوره ایدرده انلردن حصه مند فیض اولمش اولور .

الان بر محله عاقل و دانا بر ذات بولندیغی خبر

آلنسه انی کورمک انکاه الفت ایلمک پک چوق

آرزو اولنورکن یا جهانی تنویر ایدن شمس حکمتی

نصل اهمال ایتلی ؟ مثلاً ازمنه ماضیه ده عربلردن ابن

سینا . محی الدین عربی . امام غزالی . ابن خلدون .

حازن . ابوصیری و تعداد ایله بیتمز نیجه نیجه فحول

عرب . و حضرت مولانا ی رومی . ابن عطار .

سعدی فردوسی ، نظامی ، جامی ، حافظ کبی
 لسان فرسده اسب عرفانی ایلروسورمش مردان
 جهان بی اقران ولسان عذب الیمان ترکیده ابن کمال ،
 فضولی ؛ نفعی ، نابی ، ابراهیم حتی ، وسائرینجه
 حکما و شعرا ی بی همتا و یک چوق مورخین و اهل
 یقین ذوات عالی صفات [۱] و یونانیلردن او میروسی
 و پیثاغوراس و قسه نوفون و سوقرات و ایپوقرات
 و افلاطون و آرسستوط و ته او فراست و توکیدیز
 و پولیب و اشیل و سوفوقلیس و اورپیدیس

---

[۱] عرب و فرس و ترک لساننده حائز فضل و کمال اولان بیگلرجه
 مؤلنینک اسامیدنی کورمک ایستیان ذوات بیروتده مؤخرأ طبع ایدیلن
 دائرةالمعارف و رفعت بکک لغات تاریخیدنی و مرحوم ضیا پاشانک
 خرابانی کی آثار معتبره به مراجعت ایللری لازم کلور .

و آرسٹوفان و غالینوس و پلوتارخ و رومالیردن
 سیسہ رون ، سنہق ، مارق اورہل ، تاسید ، تیت لیو
 ہوراس ، انکلیزلردن شاقسپیر ، لوق ،
 نوتون ، ہوم ، ژین آدم سمیت ، ماقولی ،
 والترسقوت ، الامانلردن لہ ایندیز ، قان ، ہهژل
 کوتہ ، شیللر ، نیہمر ، فرانسلردن مونتن ،
 دہقارت ، بوسونہ ، مولیپر ، قورنہی ، راسین
 مونٹسکیو ، ژان ژاق روسو ، کیزو ، تیئر ،
 تیبہری ، ویلہمن ، مستر ، میشہلہ ، زول سیمون
 بارتہ لمی ، وایتالیانلردن ، تاس ، پترارق ،
 ماکیاویل ، فیلانزری ، اسپانیالولردن مشہور
 دونکیشوت مؤلفی سروانت ، امریقوالولردن

فرانقاین کبی نیجه نیجه مؤلفین بنام محصول فکر لریله
 دائماً نزد مزده بولنسه لر نه حال معالی مال . نه ذوق
 حکمت اشمالدر !

الحاصل بو عصرده کتابسنز خانه، روحسنز بر بدن
 وعقلسنز بر باش کبی در .

سعادت دنیا یه مدار اولان دیگر بر جهت احبای
 صادقه در . محب صادق دوستنی صیانت ، وانتاج
 مسعدت ایله .

افلاطونک خواجه بی سـوقراط دیر ایدی .
 بکا بر محب وفادار کافیدر . جدی صورته
 صادق ووفی بر دوست بولمق ایچون اول امرده انسان
 کندی اخلاقنی تهذیب واصلاح ایتسی لازمدر .
 زیرا محب اوله حق ذات اکر بحق مردوعالیجناب

ایسه سوو جک آدمک حسن احوالی بیلمکه مجبور
اولدینی وارسته ارتیابد ر .

مجتبی بر طریقه بر قویه تشبیه ایدر لر که ایشلنمز ایسه
خاروپاس طوتوب خال بولور . یعنی محبتیه عاند
وظائف انسانیه اهمال اولنورسه محبت فراموش
اولنوب نتیجه سز قالور . الدهه ایکن دوسته محبت
ورعایت ایتلی زیرالدن چیقار ایسه چکیلان ندامت وزیان
فانده سز وایروجه باعث خسراندر .

مجتبی جالب اغبراری . دافع اولان دیکر برحالت
غیبتدن خالی دایمعالی اولان اصحاب همه مدامت ایتمکدر
کوهر محبت اک عالی طبقاتده اولدینی وارسته
اشارت ایکن کندینی غیبت و فحشیات ایله مراتب
عالیه انسانیه دن اسقاط ایدن کیسه نصل او حالت

عاليه بي سفليات ايچنده بولور . ونصل بوسفر مشكلات
 آور دنيا ده . عليهنده جلب ايلديكي دشمنانك مزاحمندن
 وارسته اوله رق قطع مسافات ايد بيلور ؟

انسان ، دوست حقيقي بولمق ايسترسه بالاده ذكر
 اولنديغي اوزره كسندی اخلاقي تهذيب واصلاحه
 مجبور اولدقدن بشقه اخلاق زميمه اصحابي اولانلردن
 دخی اجتناب ايتسي لابددر .

زيرا كوتو آدمرك دم ونفسلري برسام غارت
 اتسام دركه اك لطيف ازهار محبت نثاري ، الكوزل
 غنجه كامي ، مدت قليله ظرفنده قورودوب پژمرده
 حال ، و پرمال ايلر .

حضرت سعدي كاستانده ديركه همامده بركون
 برکوزل رايحه لي طوپراق پارچه سي « كيل » بر محبوب

الندن الیه ایرشدی . اوکله دیدم سن مسک
 ویاعیر میسین که سنک بودلا ویز قوقو کدن مست اولدم
 جواباً دیدی بن عادی بر بالچق و چامور ایدم . فقط
 بر مدت کلر ایله همنشین اولدیغمدن همنشینی بکا کوزل
 تأثیر ایلدی . و بوکا دائر اولان فارسی ایسات پک
 مشهور اولدیغندن یازمقدن اجتناب ایدم ؛ یعنی
 انسانک ولوحد ذاتنده براعتبار اولسه دخی اکر عالی
 اولانلر ایله محبت والفت ایدرایسه انلرک همتیله اوده
 نائل شرف وسعادت اولمش اولور .

سعادت ، دارینی ارزو ایدن اهل حکمت زمانک
 قیمتی تقدیر ایله زمانه محبت ایدرلر . زمان طیب
 عظیم ودر یتیم در . شتایی نوبهاره ، لیلی نهاره ،
 احزانی مساره ، تخمی اشجاره ، خام اولانلری پخته یه ،

امراضی صحته ، فقری ثروته ، نکبتی مسعدته ، تبدیل
 و تحویل ایدر . و فقط دائره عسردن ساحه یسره
 ایصال ایده بیللمک ایچون زمان حب و خوف الله ایله
 مزین انسان ایستری یوقسه انکار و اعتراض ییشمار ایله
 مشوم و نابکار اولانلری تدمیر و بلیه الیمه یه اسیر
 قیلار . خلقتک ال بیوک خادم و عاملی زماندر .
 زمان آهسته آهسته ایروملکاه کافه مخلوقاته غلبه
 چیلار .

زمانک ، ظاهر کوزلر ایله کورنیمان کمال اقتداری
 صحرا و دریالردن طاغیر چیقارر و بعضاً جبال شاهقه یی
 و صحرا لری دریالره چویرر . زمانک حملی ممتد اولسه
 دخی تولیدی مقرردر . عاقل اولانلر زمانه امتثال
 ایدرلر و بی دغدغه نقطه مطلوبه یه واصل اولورلر .

زمانك عادتى، اذن حق ايله مخلوقاتى توليد ايتك . بيوتك،
 تربيه و يرمك، بعده ايراث ضعف ايله اماتنه و افنا ايلمك
 و ينه وجود و الوان آخر ايله ديكر مخلوقات ميدانه
 كتورمك و بو وجهله بردور غير منقطع اجرا ايتمكدر
 حقيقتده صاحب حيات، زماننى محافظه و ايام و ساعتلرني
 حسن استعماله اعتنا ايدن كيمسه لدر .

حكمة اهل حيات كونشك طلوع و غروبني دها
 زياده مشاهده ايدنلر اوليوب زماننى مسعودانه
 چكورنلدر . اچيه مال و خانه و بوكبي شير ضايع
 اولور ايسه تلاقى و تلافيلرى قابل اولوب فقط مرور
 ايدن بردقيقه نك اعاده سى ايچون جهانك كافه خزائنى
 صرف اولنسه اعاده سى قابل دكلدر .

ساعتلر اينكى جناحلى مرغان معنويدر كه هر آن

طیران و انسانلرک اعمالنی لسان حال ایله جهان غیبه نقل
 و اتیان ایدر لر . ضایع اولان زمان ، احوال غیر
 مشروعه و مشتیهات حیوانیه و عناد و عطالت کبی اخلاق
 و احوال ذمیمه ایله مرور ایدن ساعتلر اولوب یوقسه
 فرائضی اجرا ایله برابر تحصیل علوم و فنون ، خدمت
 دولتده بذل انسانیت سیر و سیاحت حب و ووداد الحاصل
 مشروع صورتده تحریری لذات ایله امرار ایدیلان
 اوقات ، ضایع دکل عین حیات و اولجه جهولانه مرور
 ایدن زمانه کوره نوعاً تلافی مافاتدر زمانتی نایمحل
 غیب ایدن عاطل و تنبلره جزا اکنندی زمانلری
 دخی کندیلرینه مؤذی اولور . و اونوع
 انسانلرک ساعتلری برق آسامحوو ناپیدا اولور
 ایکن کویا بر ترتیب ساحرانه ایله تزئید غموم

ایچون اوبد بختلرک هر کونی برسنه قدر ممتد اولوب
بیتر توکنور شی دکلدر .

زمان ، عاطلره ، سم و جفا ، مقدملره حیات و صفادر
انسانلرک اکثریسی عجب کوتاه بین درلر که سیم و زر کبی
ترابک قدرینی جانلرندن مرجح طوتارده خزان
جهانی میدانه کتورن و بردها اله کتیرمک ممکن
اولیان زمانی لا ابالیانه تلف ایدرلر .

زمان همیشه حرکت ایلدیکندن حرکت ایدنلری
سور ، ویالکز انلره جدی صورتده معاونت ایلر .
قلب و دم انسانی ، لیل و نهار حرکتله حیات نشار
اولدینندن حرکتی حالنده جسمانیاننده معتبر و معنویاننده
خیر آوردر . مع مافیله زمان کبی قلب و دم دخی حرکتده
بر مقصد معقوله محتاجدر . بلا مقصد براغیلنجه

کندوسنی افنا ایدر . شول دکر من طاشنه بکزرکه
 طحن ایده جک مایه سی و ذخیره سی اولنجه دورنده
 سالم اولور . حرکتنده تهی براغیلنجه کندی
 وجودینی افنا ایلر . قوشلر قرنجهلر بیله زمانلرینی
 ضایع ایتیوب زماندن استفاده ایتک ایچون
 برودتن حرارته و حرارتدن برودته انتقال وهمیشه
 طالب فرصت و اعتدال ایکن عقل و حکمنه مستعد
 اولان نوع بنی بشر ، زمانی عدم تقدیر ایله حیواندن
 دون و بدتر قالینجه بالطبع باعث حیرت و نفرت
 اوله جغی امراضهردر .

اختیار بر حکیم دیر ایدی . حیفا که کنج اوله رق
 ترک حیات ایلم زیرا کرچه بکاچوق ایام ولیالی رونما
 اولدیسده بن زمانی بصیرتله تلقی ایلیه مدم و نه حرکت

دائمه سندن ونه ده تعليم حكمت انكيزندن كمانبني
 مستفيد اوله مدم جسمانياتده انسان بياض قيللار ايله
 معنوياتده ابراز ايدجكي اثار حكمت دثار ايله اختيار
 عد و شمار اولنور . دنيا ده مالك اولديغمز اشيا ، سارق
 و دزدلر طرفندن سرقت و افنا اولنه بيله جكي كبي زمانمرك
 دخي سارقلري هويدادر . زمانك اك اوافق
 دقيقه سي حياتمرك برپارچه سي در چونكه حيات زمان
 ايله تعداد اولنور .

مثلا فلان آدم اللي التمش يتمش سنه يشامش دينور
 و بناء عليه حيات زمان ايله صايلمش اولور .
 دنيا نه عجب سحر ساز در كه اك قوي ماهيتلري
 كوتاه بينانه اك ضعيف كو سترر مثلا ، زمان ، صو ،
 هوا صورتا قوتسز كورينور

اما حقیقتده قوتلری نهایتسز بولنور اک نازک بدن
 و کوزلری اک کوزل برسیم تن، کاشانهلری اک عظیم شهر
 و قصبه لری، امر جناب خدا ایله، زمان، صو، هوا، نابدید
 و ناپیدا ایلدی . شمدی او نزاکت بی نهایته دن او عظمت
 جهان پسندانه دن نه سدس و صدانه رنک و فاقالدی
 تطویل بحث زمان حساس اولانلرک جکرینی مجروح
 و قان ایده جکندن بو کادار بو قدرله اکتفا و فکر صری
 بشقه سمته ارجاع ایده لم .

انسانلر ایچون سعادتدی داعی اولان دیکر بر کیفیت
 سیاحت و حرکتدر . سیاحت یالکز تزئید صحت
 دکل . تجدید حیاتدر . جهانک لذت و مسعدتی ،
 ایچنده بولسانلره عائد اولیوب ایچنده بولتمقله برابر
 جهانی کورنلره عائددر .

سیاحت هم معنوی ، هم جسمانی در . سیاحت معنوی
 قلباً و عقلاً و جداناً بر فکر دن دیگر بر فکر حکمت
 انگیزه ، بر حال دن دیگر بر حال روح افزایه ترقی
 و تعالی ایتمکدر .

معنوی سیاحت مشـکل و عظیم و بی حد اولدیغندن
 بوکا دائر بو محله بو قدر له اکتفا و سیاحت جسمانی نه
 لدائر و فوائدندن بجه ابتدا ایده لم .

سیاحت ایستیانلک اول کوزل موسم و کوزل
 مواقعی اختیار ایتمی مقتضی در . هنکام سیاحتده
 ممکن اولدیغی قدر غم و کدر دنیادن قلبنی پاک و مبرا
 قیلسون یوقسه غایت محزون و مغموم اوله رق سیاحت
 ایدنجه محل سیاحتی اول خسته نک یتاغنه بکزرکه
 مریض راحت ایتمک ارزوسیه یتاغنی ایچنده دیگر

طرفه دوزده بيهوده زحمت چكر . اسكى زمانده
 آتنده ز نكيناك برى افلاطونك خواجهسى سوقراطه
 تصادف ايله دركه قلم هميشه غمكيندر كسب مسرت
 ايتك ايچون ايتاليا و بشقه يرلره كيتمك عز منده يم
 نه ديرسكز ؟ - سوقراط تبسم ايله ديدى كه : اكر
 كنديكزى برابر كتوره جك ايسه كز سياخته
 مسرتكز مو هو مدر يعنى يالكز يرلك كوزلكارى
 كافى اوليوب قلب و ذهنلك دخى قوت و سلامتى
 شرط صفادر . مع مافيه مغموم القلب اولانلر دخى
 سياختدن بعض مرتبه فائده كوره جكارى هويدادر .
 بخش صحتله برابر سياحت ، سياحه اعطاي معلومات
 و رفع مشكلات ايلر انسان سياخته اهل عرفانى
 بولور .

و نوع بنی بشرک محصول سعی و حکمتی اولان
 آثار عظمت نشارینی کورمش اولور . هله خلقتک
 عظمتی سیاحتلرده کما ینبغی و صورت متنوعه ده مرئی
 اوله جغنی امر جلیدر .

بالفرض برسیاح ایکنندی وقتی عالی و اشجارلی
 برطاغده بولنوبده بر طرفدن دکزی و دکز ایچنده کی
 بیاض قوشلر ایله آنلره مشابه اولان یلکنلی قایق
 و سفینه لری و طالغهلرک تموجاتی و او طالغهلره کونشک
 اده صره و یردیکی پوسهلری دیگر طرفدن یشیل
 ورنکین صحرالده آهسته آهسته یورویان حیوانات
 سوریلر ایله انلرک ملیح . عجیب سلسلری و طاغاک
 اک یوکسک محلندن سرعت و دغدغه ایله طاشدن
 طاشه دوشن سودکبی براق صولر ایله اوصولرک

صحرايه وروب ممشوق و مطلوبلری اولان وسعتلی
 نهرلره وصالتی و طاغ اتکنده اوفق ، براق برکولک
 اطرافنده کی وادیلرده سایه دار والوان متنوعه یه مالک
 اغاجلری و اوصرده کنج بر صیادک تفنکنندن چیقان
 مرمیاتک اینجولرکی سطح مایه طاغلمسیله کرفتار
 حزن و دهشت اولمش بی کناه بیکار جه قوشلرک یرلرندن
 صچرایوب حزین حزین چیقاردقاری سدس و صدالرینی
 ایشیدوب کوردکن صکره استغراق وجد ایله ابعاد
 دریاده یاقوتلر ایچنده کونشک غروبی و وقت غروبده
 کویلو قزلرک کویلرینه عودتله جید هوالرک بخش
 ایتدیکی سلامت قاب و صفوت سینه ایله نعمات جان
 فزالرینک سمایه طوغری ایضالری و سیاحمز دها
 یاته جق یره وار مقسزین کیجه نک بشقه برلوز ورنک

ایله ارا نه ایلدیکی کنبد سمایی واکام تعلق نورانی اجرام
 بی نهایتی و عروس افلاکک یعنی ماه تابانک محزونانه
 محبوبانه لقاوشه مع محبت فزاسیله جبال و وادیلری
 دریا و صحرالری نازکانه تنویر قیامسی کبی احوال
 و حالاتک رونما اولمسی نه الذ حسیاتدر !

بعده سیاح یتاجنی محله وارر و مرور ایلدیکی
 وایده جکی یرلردن برچوق معلومات ، برچوق لذت لر
 الور • یورغون اوله رق او یور و جسم و قلبی دهها
 راحت برحالده حس ایتمش اولور •

صبح تقرب ایدنجه انوار آفتابک پیشرو لری
 یعنی مرغان خوش الحان اک اول او یانور و کوزل
 و متنوع سسلریله بر صبح بشارتی اعلان ویالکز بلبلار
 عاشقانه فغان ایلر لر •

برمدت صکره افق علوی بعضاً قرمزی وهر
 حاله نورانی کور نمکه باشلار وانی متعاقب شمس منیر
 اجنحه زرینله آهسته آهسته ترقی وطاق و صحر الری
 تعریفی غیر قابل انواره غرق ایله اوج سمایه طوغری
 تعالی ایلر .

بو ترقی اثناسنده ژاله خوار برچوق شکوفه مسک
 دتارک ، برچوق اشجار لطافت نثارک یا پراقلری امواج
 نورانیه ده مستور ، رنگری الماس ویا قوت واری
 و جمله سی اوزاقدن آتشین اوله رق مرئی اولور .
 بو احوالی کورن سیاح ، حساس برقله مالک اینسه خالقنه
 نصل عظیم محمدت ، نصل عظیم عبودیت عرض ایتمسون ؟
 سیاح بو حسیات عظیمه ده ایکن آفتابله برابر سائر
 اجرام سماویه نک حرکات منتظمه سنی کائناتک عظمت

مالانها يه سنی تأمل و تعقل ایله خلقت جلال آيات
 ایچنده اک بدبخت . اک احق منکرین بی دینی
 بولور که بونهایتسز انتظامی تصادفه و یا دهها مبهم تعییر
 ایله طبیعت تسمیه ایلدکلی امر موهومه حمل ایدرلر
 تصادف طبیعت نه دیمک ؟ عقل و فکر و تشبثک
 یوقلغی و فقدانی دیمک اولدیغنی منکرلر دخی مقدرلر
 بو بدبختلر زرده منتظم بر بنا کوریرلر ایسه بونک
 معماری کیمدر ؟ مثنوی شریفی فتوحات مکیه بی احیای
 علمی یونانی و اورپالولرک تألیفاتنی کورنجه بونلرک
 مؤلفی کیمدر ؟ دیرلر . حالبوکه بیان ایلدیکمز بنالره
 کتابلره کوره صنع خدانک انتظام و ترتیبی میلیونلرجه
 دهامصنوع دهامنسوق دهاعالی ایکن نه ایچون بو عظمت
 و انتظامی تصادفه و یا تصادفدن بدتر و بی خبر اولان

طبیعتہ یعنی جماداتہ حمل ایتک ایسترلر ؟ بوندہ
اکلاشلمیہ جق برشی وارایسہ منکرینک بداہتہ
قارشو عمی وبصیرتسزلکاریدر !

صباح اولوب عزیزمتہ حاضر لشمش اولان سیاہمزہ کلم
ومنکرانی بالضرورہ اعماق ظلمتدہ براقلم • سیاہمز
یاتمش اولدینی محکم اصحابیلہ بعدالوداع قطع طریقہ
ابتدا ومرور ایده جکی مواقمک احوال لطافت
اشمالرینہ عطف نظر مسرتلہ کسب صفا ایلر • یدبشردن
مصنوع اولیوب خلق اولان لطافت وعظمتی
مشاہدہ دن صکرہ ہم جنسنک آثار مساعیسنی دہ
کورمکی آرزو ایدر • وآورویابی کز مک اوزرہ
برسوق طبیعیلہ ممالک محروسہ نک اک کوزل براسکاسنہ
اینردہ مارسلایہ متهی عزیزمت اولان برواپورک

بيلتى آلوب ايچنه كيرر . واپوره كيره سييله اك اول
 احمال واثقال قالديرن بخارلى ماكنه لك معهود
 كورلديسىن وميوه وسائر صاتمق اوزره اسكله دن
 واپوره قايقاريله يناشمش كنج واختيار قايقيلرك
 جلب رغبت ايچون چيقاردقلى تحف تحف سوز
 وساسلاريني وواپورك نردباندن چكلملارى ضمننده
 واپور طائفه سندن برينك غضوبانه اوله رق اعطا
 ايلدىكى امره قارشو قايقيلردن براختيارك مستهزيانه
 ويردىكى جوابدن ديكر قايقيلرك عظيم قهقهه سنى
 ويولجیلردن بعضيسنك كوكرته ده وقورانه كز مسيله
 بعضيسنك اشيارينك ير اشدير مسيچون تلاشنى واو
 صره ده دكر قوشلرينك بياض قنادلريله واپورك اطرافنه
 دولانوب يا واپوردن آتيلان اكك وسائر اوفق

تفك شیلری ویا یوکسکدن کوردکاری بالغی
 قالدیرمق ارزوسیه دکزک سطحنه قدر سرعتله اینوب
 ینه هوایه قالمارینی کورر ایشیدیر و بواهمیتسز احوالده
 دخی بشقه برذوق ولدت بولمش اولور . واپورک
 حرکت ایده جکی وقت وساعت کانجه چیقاجق اولانلر
 واپورده قالانلر ایله درجه محبتلرینه کوره قلبی ویا جعلی
 برصورت تلفله وداع و یولجیلر صندالار ایله دکز
 کنارنده بولنان اقربا احبایه بیاض مندیبلر
 صاللایه رق اجرای رسم مفارقت و بوضورتله دخی
 طرفین اعلان حب و ووداد ایدرلر . واپور فک لنگر
 ایدنجه یولجیلر براغیلان شهر و قصبه بی و او صرده
 لیمانه کیره جک دیکر واپور ویلکنلی قایقلری سیر
 و تماشای واپورک ایچنده قالمش اولانلری اندن صکره

بردقت خصوصیه باقمغه ابتدار ایدر لر . بعضاً خاطر
 و خیاله کلیمان آدم لر واپورده کورینور .
 مثلاً براجنبی ستره با نطولونلی اولدینی حالد
 کویا اناطولی خلقنه تقلیداً قرمزی پاپوش کیر و باشنه
 بر صارق صارارده انرله افتخار ایدر . اصلی مجهول
 برکنج شلوارلی اوله رق دیوانلر ایله اوفق بردوربینی
 الندن کوزلکاری بورنندن چانطه سنی اموزندن
 صیغاره ایله عادی بیلدیکی فرانسزجه نی اغزندن
 براقمور . دیگر بر طرفده غایت شیشمان براختیار
 اون بریاشلرنده اولان قوری بر قزیله کمال اهمیتله
 مکالمه ایدر . واپور انبارلری قپانوب اوزرینه
 اشیا لریله کندولرینی یراشدیرمش یوجیلرک لطیفه لری
 خنده لری شرقیلری واره صره منازعه لری ایروجه

جالب نظر دقت اولور . بو و بوکبی حالات ایله
 واپور برق اچ ساعت قطع مسافات وقره دن مبادت
 ایلدکن صکره دریانک عظمت طبیعی کوزلرده
 رونماوقای حساس فکری عالی اولان سیاحک
 دروننه نیجه نیجه حسیات جلیله و عمیقه پیدا اولمش
 اولور .

دریا کویا سایه کویا عاشق و مرآت سما درکه همیشه
 . سمانک یعنی سحاب و هوانک رنگینه تابع اولور .
 . و بعضاً ما فی بعضاً براق بعضاً صاری کورینور .
 معنأً دکره مشابه برشی وار ایسه اوده واسمع اولان
 قلب انسان و سیمای قلوب عاشقاندرکه انلر دخی مثال
 دریا بروقت راکد بروقت مواج بروقت لطافت
 انکیز بروقت حزن آمیز اولور .

دریانك صوری جهتی دخی فوق العاده عظمت
 انداز يك چوق حسیات انكیز ایسه ده درون و اعماقی
 دهها زیاده شایان تحقیق موجب حیرت بر چوق ذی
 روحی بر چوق ذی قیمتی مالك بر جهان اسرار بر ملك
 عظیم جناب صمددر .

دریاده کی ذی روح بیننده نصل تغییرات نه اجتماعلر
 نصل فرقتلر نه نزاعلر نه آشتی لر نصل حیات و مماتلر جاری!
 ومع مافیة بونلرك حتماً ثقهه کما ینبغی یالکز جناب
 خدای متعال مطلعدر .

دکزده ملیار لر ایله میقر و بلر اولدینغی مثللاو او یله عظیم
 حیوانات واردر که جسامت و حاللری تعریف اولنسه
 قارئین خیالاته حمل ایده جکاری شبهه سزدر .
 دکزک تماشاسی قلبه حسیات کثیره و عظیمه ایراث

ایتمسی روادری • چونکہ انسان حس ایدرکہ تاریخک
 مضبوطی اولان دهور و اعصار ایچنده اقوام ماضیه
 و حالیه نیک نهدر سفینه لری نهدر دو نتمالی نهدر
 قهرمان عسکر لری نه بیوک حکمداران نه عالی
 قوماندان لری نه جسور سر عسکران نه حکمت شناسان
 نه مہر ویان بوماء لاجوردی اوزرندہ سرور و عبور
 ایتش و اوس سفینہ لر اودونتمالی سرور ایدر ایکن
 ایچلرنده نه جنبش لر و آہنکار نہ مذاکرات حکمت
 فزالر نہ محاربات طاقت فرسالر و قوعبولش نہ قیمتدار
 و نازنین حیاتلر نہ سفائن و کوه لر بو عمان دہشت
 نمادہ غرق و نابدید اولشلردر •

اورا کد کورینان دکزک سطحنه بادغار تکیری

صرصر اجنجهٔ دهشت انکیزی اورنجه جالات
 دریا، حیرت فزا بر صورتده رونما اولور .

هر بر موجی، بر غضنفر قهر آور بر شیر مست بر
 شیر ترکی غضبان اوله رق اون یکر می اوتوز ارشون
 قدر یرندن فیرلارده کویا باد صرصری تعقیب
 و تخریب ایچون سینه سنی یارار وحدت و شدتندن
 کوپور مکله برابر چیقاردینی آوازده غضب، نعرهٔ دمار
 و هلاک و لوله انداز ارض و افلاک اولمش اولور .
 دکر اوستنده ایکن دکر ایله سما انسانک اک زیاده
 دقتی جلب ایده چکی هویدادر .

« سما، سموات، آسمان، فلك، افلاک » اجرام
 عظیمة و متنوعهٔ غیر متناهیة انلرک موافع
 و جولانکاهی لری نیک اسمیدر .

بو وقور و پر نور اولان اسمان، کره ارضدن نظر
 اولنجه سکوتی سکوتلی منیر سامی جلیل القدر
 کورینور سما عظمت حکمتلی دوران و جولانلی
 انوار و هواری انتظام حیرت بخشایی حاوی برجهان
 فرید و بی ندیدر که کره ارض ایله کره ارضه مساوی
 بر میلیون کره لک بر نقطه ده جمعنی فرض ایتسه ک
 سمانک بر نقطه اصغری و کتری بیله اوله منیر . اک
 منتظم و عظیم رصدخانه لک اک مکمل آلات و دو بینر بیله
 سمایه نظر اولندفده موافع و ابعاد متنوعه ده کره لر
 کوکبلر شمس لر اجرام منیره و غیر منیره مشاهده
 اولندجه قدرت و عظمت ربانیه خاطر دکلورده کره
 ارض ایله ایچنده کی مخلوقات هیچ متایه سننده

قالوب كلياً فراموش اولمش اولور . دنيانك اك
 برنجى رياضيونندن عد اولنان مشهور « نفتون »
 هر نه وقت رصدخانه يه چيقوبده جهان سمايي سير
 ايددجك اولسه عظمت و قدرت صمدانيه كنديني
 احاطه ايله لزران اوله رق بكا ايلرايدى الان حياتده
 بولنان اك مشهور اهل نجوم ، عظمت و انتظام عظيم
 سمايه مفتون درلر .

قصيده شريفه برده يه اولان شرح عاجزانه مده
 دخى بالمناسبه اشعار ايلديكم اوزره اهل نجومك
 ايچنده سماواتك احوال حكمت اشتماليه پك چوق
 مشغول اولوب بوكا دائر برخيلي كتابلر تاليف ايدن
 مشهور « فلانماريون » « مسكون عالمك كثرتى »
 ناميله يازوب رغبت عمومى حسيله تكرر ايدن طبعنك

او توزنجی دفعه سنده ، یوز طقسان دردنجی صحیفه سنده
 مسطوردر که شعاع شمسک قطع ایلدیکی مسافه
 هر ثانیه ده یتش بش بیک « لیو » که التمش بیک
 کسور ساعتدر . ایمدی کره ارضه بعید ،
 اجرام سماویه واردر که مسافه لری فنا مساحه
 اولندقده مذکور سرعتله برابر شعاعلرینک
 کره ارضه کله بیللمسی ایچون یوز بیک سنه مقتضیدر .
 ارتق ابعاد ومسافات غیر متناهی بی تفکر ایتملی ده
 بحق عظمت نه دن عبارت اولدیغنی اکلاملی
 مباحوث ومعلوم اولان سرعتله برابر شعاعک کره
 ارضه ورودیچون مقتضی اولان سنین واعصار ودهور
 عقلی بیخود ومفتون براقه جنی وبومسافاتنه ومحتوی
 اولدقلری اجرامه کوره کره ارض برذرده دن اوفق

قاله جنی بدیہی اولوب مع مافیہ سرعتله شعاعلرینک
 بروجہ محرر ورودی یوز بیک سنہ یہ محتاج اولدینی
 : مذکور عوالم عظیمہ حیرت بخشادن صکرہ کی
 ابعاد غیر متناہیہ ایله نسبت اولنسه آنلرک دخی عادی
 برزہ دن اوفق قالمش اوله جنی امر جلیدر .

جناب خدای متعالک خلق ایلدیکی بو عوالم و جہانلرک
 اطراف و ایچلر نده نه مخلوقات جسمانی و روحانی ، نه
 حسنلر ، نه عقللر ، نه نورلر ، نه روحلر ، نه فیضلر واردر!
 آوروپانک حکمت شناسانندن بری دیرکه بعض
 اجرام سماویہ ده تخمین و حس ایلدیکم ترکیباته و اولسی
 لابد اولان هوای نسیمیلرینه کوره او اجرامده اوله
 عقل و فکری جوال مخلوقات اولملی که کره ارضک
 ال بیوک فیلسوفی آنلرہ کوره بر طفل شیرخوار

قاله جنی اشکاردر . سمواتده ذی روح حیواناتک
 وجـودینی آوروپا حکمائی برقاچ سنه دزبری پک
 یارلاق تعبیرات و عبارات ایله کشفیات جدیده کبی عد
 ایدرک اعلان ایدرلر .

حالبوکه بو حقیقت قرآن عظیم الشانده صراحة
 امر و ایراد بیورلدی . شویله که : سورة جلیله
 شورانک یکرمی طقوزنجی آیت کریمه سنده بیوریلور
 { ومن آیاته خلق السموات والارض وما بث فیها
 من دابة وهو علی جمعهم اذ ایشاء قدير { معنای شریفی
 « الله تعالی نک آیات و علائم قدرتندندر سموات و ارضک
 خلق و ایراد یلیشی و سموات و ارضک ایچلرنده
 حیواناتک خلق ، و طاغلمسی . جناب خدا ایستدکه
 بونلرک جمعنه قادر و مقتدردر » اجرام سماویه نک

حرکت دائه سی دخی نص جلیل ایله مثبتدر .
 یسن شریفده فرمان بیوریلور ؛ وکل فی فلك
 یسبحون { معنای شریفی جمله اجرام سباحت ایدرلر
 یعنی یوزرلرکه حرکت ایلرلر دیمکدر مواقع نجوم
 ایسه عند مولاده دخی غایت عالی قدردرکه سورۀ
 واقعه نك یتش بشنچی آیت کریمه سنده بیوریلور .
 ؛ فلاقسم بمواقع النجوم وانه لقسّم لو تعلمون عظیم {
 معنای جلیل بی عدیلی — ایمدی نجومک مواقعه
 قسم ایتمام زیرا اویمین وقسم بیوکدر اگر سز بلدیگز
 الحاصل سما برعالم بالادرکه علوی خالق اولنش
 انسانلر سمایی تخطر ایدنجه یریوزنده کندولرینی غریب
 ویتم عد ایدرلر . وروح و عقللری عوالم جلیله

سماویہ پر از و جولان ایلر • سما یتیمین و مظلومین
 و اهل یقینک ملجاء و پناهی و ارواح مقدسه نیک
 جولانکاهیدر •

هر نه که سمایه تصاعد و عروج ایدہ بیلور ایسه تلخ
 و کدورتی ترک ایله علویت و ملاحت کسب ایلر •
 حتی سطح زمین و دریادن نسبتاً سمایه قریب و سما عد
 ایدیلان هوای نسیمی به طوغری صعود ایدن دکزک
 آجی صولری بیله بر مقدار ترقیدن صکره آجیلقلرینی
 ترک ایله کسب لذت و حلاوت ایدر لر و باران
 صورتیله ینہ اینوب دکزه متصل اولنجه بر تلخی
 فرقت انکیزه کرفتار اوله رق تکرار آجی اولور لر •
 دنیاده معناً سمایه مشابہ برشی ارانورسه اوده
 رأس انساندر که بدنه نسبتاً اک یوکسک بر نقطه ده

مدور اوله رق بولنور ، رأس انسانه دخی بلا حکمت
 نظر اولنجه آسمان آسا اهمیتی مستور و ناپیدا قلوب
 فقط اولحم و کمیک پارچه لری ارسنده کوز بکی
 بر ایکنه اوجی قدر اوفقی ایکن یک نظرده یوز بیکن
 سنه لک مسافه ده کی کواکبی رویت ایلر .

سمعار ایسه خار جدن ظهور ایدن ال اوفقی
 بر صدایی بیله استماع و فهم ایدر لر قوه ذاتقه اک کسکین
 میقرو سقوبنرک سهولتله کشف ایده میه جکی ترکیباتی
 و بعضاً میقرو بلری بیله در حال حس ایلر فم حکمت
 توأم انسانی، ال دقیق معانی بی بیانه اقتدار کوسترر .
 هله دماغ ارض و سمایی کشف و مساحه
 ایله برابر اوله تصورات و تشبئاتده بولنور !
 اوله علوم و ماجر الری حفظه مقتدر اولور و اوله بر

فیض عظیم ربانی یہ مالک در کہ اولی الالباب حیرت
 یاب اولور لر . سیاحمز دریا و سما یہ پک چوق نظر
 ایلدکن و متنوع حسیاتہ مظهر اولدقدن صکرہ بردہ
 اوساعته قدر کورمدیکی بر ملک سیما یی واپورک
 کوکرتہ سنده کزر اولدیغنی کورمش و عقل و قلبنی
 بروله و حیرت تسخیر و احاطه ایلمشدر . کوردیکی
 پری پیکر اون التی یاشنده بردختر سحر
 آور ایدی کہ اندام نازک خرامی رخ کل فامی فہم خوش
 کامی چشم خون آشامی تبسم دلارامی کویا بشقه بر
 جهانک متاع دلرباسندن ایدی . حسن ، قلوبک
 آمری ، و عشقک مصیریدر حسن یک لحظه ده شوق
 و حزنی خوف و امیدنی رنگ سرخ زردی تولید ایر
 حسن بر اهنک جسمانی و معنویدر کہ جسمانیاتده

حسنك مددرسى بر اندام مطبوع، بر رنگ، شیرین، تناسب
 اعضا و شیوه دلربادر . حسنك زینت معنویسی
 عصمت و عفت، تربیه و نزاکت، لطف و رافت و حسیات
 شاعرانه ایله وفا و محبتدر . حسن، جهان معنویدن
 ویرلمش بر توصیه در که حاملی هر زرده بولنسه مقبول
 و مرغوب و محبوب اولمش اولور .

نوع بنی بشرده سائر مزیتار مشکوک ایکن حسن
 همیشه مرئی و مشهود اولدیغندن حسنك وجودی
 شك و شبهه دن عاریدر . مع مافیة حسن جسمانی بلا
 مساعی بخش ایددیکی کبی مرور سنین ایله بلاسئوال
 اخذ و استحصال اولنه ر . حسن، بلا عصمت نخلندن
 قوپارلمش بر شکوفه در که قریباً پرمرده و بیهوده
 اولمش اولور . حسندن متحصل محبتك مبدئی زمین،

منتهای آسماندر . حسن عالم ملاحظتک نو بهاری
 وحسیات عمیقہ نیک مساریدر . حسنی یالکیز بر حال
 رام و پامال ایلر . اوده اژدر مرور زمان که هر حالده
 بی اماندر .

سیاح فرصت بولنجه بویله بر آفت دورانه عطف
 نگاه ایده جکی وارسته اشتباهدر . واپور را کد
 بردگز اوزرنده بلا موانع قطع مسافه ایلر ایدی .
 اخشام ، اولدی کونش غروب ایدی . کیجه ساعت
 ایکی راده لرینه وارنجه بری سماده دیکری واپورک
 کو کرته سننده ایکی ماه طوغدی . سیاح ایکیسنی ده سیر
 ایلد کدن صکره او نور مجسمک لسانه تمامیله آشنا اولدیغندن
 مناسب بروسيله بولوب ذکر اولنسان کوزل قیز ایله
 والده سنه کندینی « پره زانته » ایتدی . انلرده حسن

قبول ایله مقابله گندولرینی « پره زانته » ایلدیر .
 بلا واسطه، بلا مناسبات سابقه بونوع پره زانته قاعده سز
 ایسه ده واپورلرده انسانلرک قلی، محلك تنکی و وحدتی
 حسیله قواعد موضوعه بعضاً تجاوز ایلدیکی سیاحین
 نزدنده هویدادر .

ابتدا هوانک و دکزک لطافتندن بدأ ایله بعده
 سیاحتدن و ماهک نورانیتندن و نهایت صدا و محبتدن
 بحث آچلدی . بومباحثک تشریح منده طرفیندن ابراز
 اولنان مهارت ینه طرفینه باعث ممنونیت و بلکه موجب
 محبت اولدی . ماه انوار نثار شعاع محزونانه سیله روی
 دریایی غریب بر صورتده تنویر و تزیین ایلدی و سطح
 دریاده پک اوفق کورنمکه باشلایان طالع لری
 التوندن موضوع سفاف کره لرکی کوستردی . واپورک

چرخندن مطرد صورتده چيقان صدا واپورك
 يورومسندن حاصل اولان برنوع كهكشان مايع
 و بحرى حال و موقعك شعر محبت مصيريني تزويد
 قيلدى . سياح كوزل صدانك تاثيراتندن دخى
 دم اوردى . بو كلام و دم محبتدن متولد هر بحث كې
 اوزادى صكره قزك والدهسى سياحه خطاباً ديدى كه
 مادموازلك سلسى نه قدر كوزل ايسه شرقى سويله مكده كى
 عنادى اولقدر چير كيندر .

سياح بو قدر تشجيع ايديلنجه و كيجه نك ايلر يلمسندن
 طولايى واپورك كو كرته سنده كندلر ندى بشقه كيمسه
 قالمديغنى كورنجه مادموازله خطاباً والده كزك برنجى
 ادعاسنى تصديق و ايكنجيسنى تكذيب ايديكز ديدى
 مادموازل بونك اوزرينه ظريفانه تبسم ايدوب

جزئی بر تردد ایله تعریفی ناقابل کوزل حزین آهسته
 برصدای جان فزا ایله بر نغمه یه باشلا دقده سیاح . شدت
 شوق و شغفدن کلیاً تباه اولدی . زیرا اولوقته قدر
 نه بویله کوزل برسس ایشتمش ونه ده استقبالده
 ایشیده جگنه امیددی قالمشدر .

نغمه درت بش دقیقه یه قدر امتداد ایلدی واپورک
 دیرک و سر نلرنده مربوط اولان ایپره روز کارک
 چارپمسیله اندن دخی متحصل صدای حزین اوپرینک
 صداسنه هم آهنگ و قرین اولدی .

اوصرده قزک والدهسی یرندن قالدی سیاحه
 دیدی کور بیورم که سرغایت عصبی سکز ، کوزکز دن
 کوز یاشی آقار سزی متأثر ایلدک عفو بیوریکز .
 روزکارده چیققدی قورقارم مادموازل اوشومسون

بزكیده لم . قیز دخی محزونانه متأثرانه قالقدی سیاحك
 الینی طوتوب « آدیو » دیهرك والده سیله قارایه
 ایندی سیاح پراه کوکرتدهه یالکز قالدی . طول
 مدت بیخود اوله رق قلبی یاندى ، عقلی اوچدی بعده
 صدا و محبتك حقیقتی اوزره تأمل ایلدى .

کوزل صدا ، لسان غیب ، ریا ح معنویه روحك شفافی
 لباسی وافلاطونك قولنجهر روحك غدا سیدر صدا روح
 و قلبك ترجمانی ، شغرك مشعلۀ نورانیه سی مسـار
 واکدارك یولداشی ، بادالفت و محبتك هم رازیدر .
 مخلوق مكرم اولان انساندن بشقه ، کوزل صدا
 طیور و وحوشه و هر نوع حیوانه بیله تأثیرات فزادر .
 صدانك شبنمی محبتك کوزیاشیدر . صدا آسماندن
 ارضه بخش اولنمش بر نعمت عظما ، بر شاهین دلربادر

صدا معمار محبتدر، صدا حیات خفی و آب زلال معنویدر
 حسن صدا مؤثر، جالب فریاد، و مرور ایدن از منهی
 موجب یاد اولور . کندی حسیاتنک شارحی اولمق
 اوزره مخلوق مکرم اولان انساندن اعمال ایدیلان
 آلات موسیقیه نک آوازندن بشقه سرعتله آقان صولردن
 صحرا لردن جبال و وادیلردن یوکسک آغا جلردن، خانه لک
 سقفندن مرور ایدن روزکارک بیله حزین حزین
 سسی بر نغمه علویت قرین درکه کویا از منه ماضیه نک
 ربایتی و نابدید اولمش اعصار و ادوارک مرآتی و تغیر
 ایدن ملکار و احوالک مخبر و مخطریدر .
 اعماق معنویه ده مسار و اکدارک بر ارتباط خفیلری
 اولمیدر که نیک بخت اولانلر ایله بد بختان حسیاتلرینی
 همیشه صدا و نغمات ایله اظهار و بیان ایدرلر . جناب

حَقِّكَ بَارَكَاهِ كَبْرِيَا سَنَهْ اَكْ زِيَادَهْ شَوْقْ وَعَبُودِيْتَلَهْ
 عَرْضْ اَوْلَانانْ مَنَا جَاتِكْ اَكْ مَوْثِرْلَرِيْ ، صَدَا اَيْلَهْ دَر .
 اِنْسَانلَرْ خَارِقْ الْعَادَهْ بِرْ صَوْرْتَدَهْ اَجْرَايْ مَسْرَتْ وَيَاخُودْ
 كَدُورْتْ اَيْلَمَكْ اَيْچُونْ صَدَا يَهْ مَرَا جَعْتْ اَيْدِرْلَرْ .
 حَتِّيْ بَاغْچَهْ لَرْدَهْ . چَا يِرْلَرْدَهْ ، اِغَا جَلَرْدَهْ ، قَا لَمِشْ يَاتْمِشْ
 قَوْشَلَرْ اَوِيَا نَجْجَهْ بَرْنَجِيْ حَرَكْتَلَرِيْ وَا نَدَنْ صَكْرَهْ اَكْثَرْ
 وَ قَتْلَرِيْ سَسْ وَ صَدَا اَيْلَهْ چَكْرْ . قَلْبْ اِنْسَانِيْ غَمْ وَ سِرُورْ
 اَيْلَهْ مَالِيْ اَوْلَدِجَهْ مَتَحْمَلْ اَوْلْمَدِيغِيْ فَضْلَهْ حَسِيَا تِيْ
 صَدَا اَيْلَهْ نَشْرْ وَا فِشَا اَيْلَرْ . عَشَقْ زَدَهْ اَوْلَا نَلَرَكْ صَدَا
 وَ نَعْمَهْ لَرِيْ بِرْ مَرْغْ دَلَر بَادِرْ كَهْ اَجْنَحَهْ غَيْرْ مَرْيَهْ سِنِيْ آچُوبْ
 كُوزَلَهْ كُورْ نَمَزْ اَنْ مَحْبَتْ اِقْتِرَانْ مَعْشُوقِيْ طُوْتَمَقْ اَيْچُونْ
 هَوَائِيْ مَحْبَتْ اَيْچِنْدَهْ طَيْرَانْ اَيْدِرْ . اَسْكِيْ زَمَانْدَهْ كُوزَلْ
 صَدَا سَحْرْدَنْ مَتَوْلَدْ بِرْ كَيْفِيْتْ جَا نَفْزَا عَدَا وَا لَنْوَرْدِيْ .

بوعصرده ایسه صدا سحره دخی تفوق ایلدیکی
 وارسته انبار .

افلاطون دیرایدی که علوی خلق اولنش انسانلر
 شدت مرضه مبتلا اولنجه دنیایه متعلق احوالدن
 هیچ برشی ایشتمک ایسته مزلر . فقط کوزل برصدا
 ایشیدرلر ایسه روح جلیل القدرلری اهتزازه کلور .
 زیرا صدانک جهان غیب وشهوده ارتباط واشتراکی
 واردر . بعض امراض اعصابیه یه نغمه لک تأثیرات
 کلیه سی وارسته شبهه در . صدا : اعصابه حیات خفیدر
 تهییج غیرت ایچون میدان حربده بیله موسیقی یه
 مراجعت اولندیغی بدیهیدر . انسانلر لسانلرینی
 بیامدکلری بشقه اقوامک کلامندن برلفظ بیله اکله من
 ایکن هر قمنی قومک حزین بر نغمه سنی استماع ایتسه لر

انی حس ایدر لر . زیرا صدا لسان عموم قلبی ، لسان
 معنویدر . عشق و محبت کله لم . عشق و محبت
 میراث سامی نوع بشر ، روح انسانیت ، جان کائنات
 جالب و جازم اجرام و ذراتدر . دنیا و مافیها نك كافه
 لذايد و مساری عشقك لذت و مسرتنه معادل اولمق
 شویله طورسون محبتك المندن حاصل اولان ذوق
 ولذتی بیله ویرمکه مقتدر اوله مازلر . زیرا سائر
 لذايد جسم و مادی عشق ایسه روحانی جلوه معنویهدر .
 عشق قلب و روحك شیر و شعریدر . یالکز انوار
 سراج عشق ایله اعماق قلوب تنویر و مرغوب اولمش
 اولور . عشقك وجه ظاهر یسی عالم شهودده حقیقت
 باطنه سی جهان لاهوتدهدر . انوار نشار اولان
 عاشق ، عشقسر اولان عقلی ، بر طفل نادان بر طفل شیر

خوار عدوشمار ایدر . عشق آتشی روی زمینده ،
 دود و علوی سموات و افلا کده در . عاشقین رایحه
 طیبه جنتی دهدانیاده ایکن استشمام ایله کامیین اولدیله .
 شمس عشق بعض شعاعی محبت زده اولان
 انسانلرک و جهلرنده سرخ وزرد اوله رق رونما
 اولور . صو ایله آتشک بریرده بلا خلل اجتماعی محال
 ایکن عشق کوزنده سرشک و آتش محبت اجتماع
 و خون قلب همیشه امداده یتشوب نور بصری احیا
 ایله . هر دردوالم طالب دوا و مرهم ایکن مرض
 عشق دوا دن متوقی ورنج و الم ایله متلذذ و باقیدر .
 بلا عشق سعادت مطلقه بکاه مک قانسز بدنده صحت
 ارامق کبی در .

لذت عشق فراموش اولنه ماز فراموش ایدنلر

بولنور ایسه انلر وطن اصلیلرندن منتقطع اولمش معنوی
 سرسریلردر . موت و فنا هر شیی لرزان و رام
 ایلدیکی هویدا ایکن یالکز عشق و محبت موتدن
 خوف و مجانبت ایلمز بلکه عشق حقیقی موت صوری بی
 مشروع صورتده تحری ایلر . تاکه هجرانی و صلتته
 ناری نوره تبدیل ایلسون خورشید عالی قدر محبت
 نصل و نه وقت طوغر نه یولده سیر و حرکت ایلر .
 زهدن کلش زهیه کیدر اولدیغنی لفظاً تعریف ایتک
 محالدر . بو حقائق بیامک و جودینی اریدوب
 مانند آب زلال کسب صنوت ایله او خورشیده وصال
 ایله حاصل اولور .

عشق بی مشیل و بی نظیر اولدیغندن کما یبغنی تعریفدن
 عالی و بریدر . هر قنغنی قلب و دماغده عررس عشق

و محبت اندام نما اولدیسه او قلب و دماغه کوره ثروت
 و شهرت اطفال فریب اوله رق عادی قوقله لر دن عبارت
 قالدی . عشق حسیه کنه دیرینی تلف ایدن لر ک عدنی
 ایستاستیق تنظیم ایدن لر اعلان ایدر لر . اما عشق دن
 حیات یاب اولان لری بیله مدیکار ندن اعلان ایده مز لر .
 قان حیات حیوانی : عشق حیات انسانیدر .

عشق آتشی هر آتشدن شدیددر . زیر اصروری
 اولان آتش یا لکز جسمی یا قار آتش عشق ایسه بردن
 قلب و عقل و بدنی احراق ایلر . کلزار عشق یا لکز
 ممتاز وقای اولان اهل سیره آچیقدر که او کلزاره
 اجرت دخویه کوز یاشیدر . عشق کمالی جنت
 صوریه در . صادق اولمیان صاحب عشق اول حیلہ کار
 تاجرہ مشابهدر که نهایت افلاسی اعلان و کندوسنی

معیب و نالان ایتمش اولور . هجران زده اولان بر
 قلب محترق یتیم قالمش بر خسته چو جغه مشاهد رکه
 اکا ابراز اولنه جق رفق و محبت سزای انسانیتدر .
 عشقن آقان کوز یاشی آب حیات روحانیدر . عشق
 مسرتی نوبهار حیاتدر . دوا ی بدنی طیبیدن ، حیات
 قلبی حییدن اراملی ذرات و اجرام جهان عشق ایله
 رقص و دوران ایدر لر . ذراتک التصاقنده کی ارتباط
 اجرامک جولاننده کی انتظام نتیجه جلیله عشقدر .
 محبتک سبب تولدی فقدان و هجران ، علت غایبه سی
 وصلت و اقتراندر . یعنی جسم و روحک راغب
 و میال اولدینی شیده بر فیض کورور که آنک وصولیله
 سعادت مطلوبه سی حصول بولور ایشته جذب مادی
 و انجذاب معنوی بو اساس عظیمه یه مبتنی در .

انسانلر ایچون ظاهری اولان محبتیه اک زیاده سزا
 اهل حسن رعفت اولان طائفه نسا در که بخش ایلدکاری
 ذوق و مسرت جهان مادی و معنوی اده سنده بر
 سرمایه فیض و سعادتدر . ذوق نسانک خفا سنده
 بر مقصد و مطلوب معنوی موجود و باقیدر اوده بقای
 نسل نوع بنی بشردر . انسان اجتماع جسمانیله میدانه
 کتوردیکی اولادی سودیکی کبی عقلک متعدد اولان
 قواسنک و یا حس و قلبنک فیضندن متحصل آثار دخی
 اولاد معنویه در لر .

مثلا بر مؤلفک قوای متنوعه عقلیه و قلبیه سندن
 حاصل اولان بر کتاب او مؤلفک ولد معنویسی و محبوب
 قلبیدر . بونوع اولاد دخی خیرلی ایسه خیر ایله
 یاده سبب اوله جق لری وارسته ارتیابد . مادی

• و صرئی محبتلردن بشقه محبت عقلی و وجدی وارد ر
 • مثلا انسان کامل عدالت و مرحمت و انتظامی سور
 کر چه بوصفانک جمالنی ظاهر کوزیله کور میور ونهده
 ظاهرآ کور مک ایچون امید ایدیور • فی الحقیقه
 صفات عالییه اولان محبت اوصفاتک مظاهرندن
 یعنی ظهور ایلدکاری امورده کی حسن حالدن باشلار
 ایسهده بعده او مظاهر واجزای معینه عقل و قلبدن
 نهان اولور • زیرا مظاهرده کی آثار اهل عرفان
 طرفندن صفات باطنیه نک انعکاساتی عد و شمار اولنور
 و انجای محبت اصله راجع اولمش اولور • مثلا هواده
 کزن بر قوشاک سایه سی زمینده سر عتله حرکت
 وسیران ایدر ایکن بر طفل نادان او سایه بی اصل مرغ
 عد و کمان ایله انی طوتمق ایچون بیهوده یره قوشار

یوریلور . عارف ایسه اوسایه نك اصلی بر مرغ باند
 پرواز اولدیغنی اکلا دیغندن کوز لرینی سفلیاتدن
 قالدیروب عالی نظر اولمش اولور . عارف اولان
 صفات جلیله بی آثار ظاهره لرندن زیاده کنندی
 عینلرنده کی فیض لرندن سور . ذکر اولان عدالت .
 مرحمت . انتظام کبی صفات واسمای حسنی بی انتها
 اوله رق جمله سی جناب خدای متعاله راجع وابتدا
 و انتہالری اثر فیض صمدانی اولدیغندن و بیلینان و بیلنمیان
 کافه انعام و فیوضاتک بخشنده سی و محسن حقیقی سی ینه
 جناب رب الاکوان اولدیغنی اطمینان ایله بیلدیکندن
 ولحم و کیمک و دم ورنک و بوکبی کیفیات و تزینات
 ظاهره و فانیه مرور زمان ایله ابتدا چرکین بعده
 پریشان بعده نابدید اوله جقلری نور عقل ایله کشف

ایلمسندن اجسام والوان فنارسانه ربط قلب ایتیموب
مانند حضرت ابراهیم « لا احب الا فلین » یعنی باطانلری
سومم دیرده هر حسنک هر فیضک عمان بی پایانی اولان
جناب خالق ودوده ربط قلب و محبت ایلمر . و تجلیات
و ترقیات جلیلهیه مظهر و غریق انوار بی شمار اولور .
عاشق حقیقی اولانلر باقی و جاویدی و مغبوط ملائک
وافلاکیان و شائبه غل و المدن عالی و نائل امن
وامان درلر . محبتدن بحث اولندیغندن عشق و محبتیه
دائر الک عالی صورتده اظهار حسیات ایدن بعض
ذوات علویت نهاده اثر خامه حکمت علامه لرندن جلوه
نما اولمش اوچرغزک بو محلمده درجی مناسب عدا اولندی
حضرت مولانای رومی قدس سره السامی شعر
وبلاغت و فصاحتده بی ندوندید ، وجهان معنویده

سرفراز و فرید اولدیغندن ذات پاك حضرت جلال الدین
رومی ، شعرده دخی قیاس و شیهدن عاری و هر حالده
عالی در .

حضرت مولانا دن صکره جهانک برنجی
شعر اسندن معدود اولوب غزلیات ایله اظهار محبتده
داعی حیرت اولمش شیخ سعدی ، منلا جامی
حافظ شیرازی ، فضولی ، بغدادی ، وحکیم و عارف
مشهور ابراهیم حتی ، حضرتنک غزلیات انوار آیاتلرندن
اوچر غزلک بعض ایاتی بحث عشق و محبتدن صکره
بو محله درج و تحریرینی مناسب عد ایدر . و تیمناً
مشنوی شریفدن یالکز اوچ بیت شریفک اشعارینه
بدأ ایلرم .

بو اوچ بیتک برنجیسنده « مطرب باشلادی »

عبارۀ جلیله سی مسطور اولدیغندن عاجز لرینه دخی بر شوق
 درونی بخش ایله درج و اشعاره باشلادم . مثنوی^۲
 شریف فارسی تألیف اولندیغی بدیهی ایسه ده بوکنجینه
 حکمتده (نته کیم تیمنا آتی ده یازیلان اوج بیت شریف
 مثللو) عربی دخی ایبات شریفه واردر . مذکور
 اوج بیت شریفک ترجمه لرینده یازدم . فقط
 غزلیات ترجمه اولنسه لطافت و بلاغتلرندن پک چوق
 غیب ایده جکاری هویدادر . زیرا کوزل و شاعرانه
 یازیلان غزلیاتک یوزده قرق و بلکه یوزده اللی آلتمش
 قیمت و اعتبارلری حائر اولدقلری افکار و مضامینه
 عائداسه ، یوزده قرق و بلکه یوزده اللیسی یازلدقلری
 اسانده شعرانک انتخاب ایلدقلری الفاظ و عباراتک
 قوت و شیوه لرینده در . بناءً علیه غزلیاتی ترجمه ایتمک

لطافتلرینی محو ایلامک دیمکدر . اسکی یونانی ویکی
 آوروپا شعر اسنه کانجه یونانیلردن « اومیروس »
 و « اسحیلوس » « اوره پیندیس » « سوفوقلیس »
 رومالرده بونلره یقین همان شاعر یوق کبیدر .
 ایتالیا لولرده مشهور شاعر لر ظهور ایدوب انلرک
 ایچلر نده اک بیوکی « داندی » نام شاعر شهیر ایدی
 انکلیزلرده شاقس پار فوق العاده برشاعر در
 فرانسزلرک برنجی شاعری « قورنل » اولوب
 « راسین » ایسه قورنل دن پک کیرودر « لامارتین »
 دخی خسیاتی چوق برشاعر در « ویقتور اوغو »
 لامارتین دن دوندر . قومدیا یازمقده ایسه اسکی
 یونانیلردن « آرستوفانی » فرانسزلردن « مولیر »
 امثالسز در لر . بوتعداد ایلدیکم شاعرلردن بشقه

آوروپاده بیکارجه شعرا واریسهده بیان ایلدیکم
 شعرانک آثارینی مطالعه ایدن انسان ماباقیسنی شاعر
 عد ایتمکدن اجتناب ایلر .

﴿ مثنوی شریف ﴾

﴿ مطرب آغازید بیتی خوانباک ﴾

﴿ که انلنی الکأس یامن لاراک ﴾

معنای شریفی : مطرب کمال لذتدن انسانی خوابدار

ویخود ایدیجی بر بیده باشلادی بویله دیو ای شول

کسه که بن سنی کور میورم بکا برکأس و پیاله اناله

ایت یعنی شراب محبتله مالی بکا برقدح ویر .

﴿ مثنوی ﴾

﴿ انت وجهی لاعجب ان لم اراه ﴾

﴿ غایت القرب حجاب الاشتباه ﴾

معنای شریفی : سن بنم وجهمسك اكر بن وجهمی
 كورمزایسه م عجب دكادر . زیرا غایتله قرب
 ویتینلق حجاب وپردۀ اشتباهدر . « نته کیم انسان
 هرشي كورر ایکن قربیت حسیلله کندی یوزینی
 حتی هرشیدز قریب اولان کوزلرینی بیله کوره مز .
 « اراه » دهکی « ه » ضمیری وجهه راجع در .

﴿ مثنوی ﴾

﴿ انت عقلی لاعجب ان لم ارك ﴾

﴿ من وفورالالباس مشتبك ﴾

معنای شریفی : سن بنم عقلمسین بن سنی اكر
 كورمزایسه م عجب دكادر . زیرا بوعدم رؤیت ،
 كثر التباس واختلاطدن نشأت ایدر . « نته کیم
 عقلك انسانه كمال قربیتی وآثاری هرشیدن اظهر

ایکن عقل بو ظاهر کوزیله کورنمز ، عشق و روح
 دخی آنک کبی درکه اثرلری بدید و جوهرلری
 نابدیدر .

﴿ از سعدی ﴾

بخدا اکر بمیرم که دل از تو بر نکیرم
 برو ای طیبم از سر که دوانمی پذیرم

همه عمر باظریفان ناشتمی و خوبان
 تو بخاستی و نقشت ناشت در ضمیرم

مده ای حکیم پندم که بکار در نندم
 که ز خویشتن گریز است و زدوست ناگریزم

بروای سپر ز پیشم که بجان رسید پیکان
 بیگذار تا بدینم که همی زند بتیرم

تو در آب اگر بینی حرکات خویشتن را
 بزبان خود بگوئی که بحسن بی نظیرم
 اگر چه چو عود سوزی تن من فدای جانت
 که خوش است عیش هر دم بروایح عبیرم
 نه تو گفته که سعدی نبرد زدست من جان
 نه بخاک پای مردان چو توام کش نمیرم
 ﴿ سعدی ﴾

بتو ار نظر حرامست و بسی کناه دارم
 چه کنم نمی توانم که نظر نگاه دارم
 تن من فدای جانت تن بنده و آشنائت
 چه مرا به از کدائی چو تو پادشاه دارم
 چو توئی بدین نکوئی قدم صلاح دارد
 نه صورتت اگر من نظر تباه دارم

بسم از قبول عامی و صلاح نیک نامی
 چو تبرک سر بگفتم بچه غم از کلاه دارم
 چه شبست یارب امشب که ستاره بر آمد
 که دگر نه عشق خورشید و نه مهر ماه دارم
 مکنید دردمندان کله از سیاهی شب
 که من این صبح روشن ز شب سیاه دارم
 نه که روی خوب دیدن کنه است پیش سعدی
 تو کمان نیک بردی که من این کنه دارم

﴿ سعدی ﴾

تو کدای و چه نامی که چنین خوب خرامی
 خون عشاق حلاست زهی شوخ خرامی
 بیم آنست دما دم که چو پروانه بسوزم
 از تغان که تو چون شمع چرا شاهد عامی

مگر از هیئات شیرین تو میرفت حدیثی
 نیشکر گفت کمر بسته ام اینک بغلامی
 کافر ارقامت هم چون بت سـمین تو بیند
 بار دیگر نکند سـجده بتـهای رخامی
 در سرکار تو کردم دل و دین با همه دانش
 مرغ زیرک بحقیقت منم امروز تو دای
 طاقت نیست زهر بیخبری سـنک ملامت
 که تودر دیده سعدی چو چراغ از پس جامی

﴿ جامی ﴾

هر آه جگر سوز که از سینه بر آید
 دود نیست کز بوی کباب جگر آید
 نزدیک بمردن رسد از بس که طپد دل
 چون شکل تواز دور مرا در نظر آید

من بنده آن روی که هر بار که بینم
 در چشم من از بار دگر خوتبر آید
 از خون جگر رهگذر دیده بندم
 زان روزنه کر غیر خیال تودر آید
 بگذر بسر عمر کس تا فیکنم سر
 در پای تو زان شمس که عمرم بسر آید
 پیوسته دعای تو کنم چون کنم اینست
 کاری که زدست من درویش بر آید

جز ناله مکن کار دگر جامی ازین پس
 باشد که ز صد ناله یکی کار کر آید

﴿ جامی ﴾

ای ترا از کل سیراب تی ناز کتر
 برتن از برک سمن پیرهنی ناز کتر

نیست برهیچ بدن راست بدین لطف قبا
 نیست درهیچ قبازین بدنی ناز کتر
 هر شهیدی که بشمسیر توخو داشته وای
 کر نباشد زحریرش کفنی ناز کتر
 منه از دست کماز ای دل و جانم سپرت
 که ندیدم زتوناوك فکنی ناز کتر
 نازکی سـخنت وصف کند جامی و بس
 زانکه گفتن نتوان زین سـخنی ناز کتر

﴿ جامی ﴾

رفتی ومن ملازم این منزلم هنوز
 زآب مژه بکوی توپادر کلم هنوز
 راندی چو برق محمل خود کرم ومن چو ابر
 در کـریه و فغان ز پی محلم هنوز

بکسبست چون زمام سر رشته حیات
دست از دوال محمل تونکسبلم هنوز

ای کشته دل ز تیغ جفای توأم دونیم
با من دودل مباش که من یکدم هنوز

من مرغ نیم بسلم از شوق تیغ تو
توتیغ نا کشیده پی بسلم هنوز

جامی نهاده چشم بطاق مزار خویش
یعنی بطاق ابروی تو ما یلم هنوز

﴿ حافظ ﴾

آن یار کز و خانه ماجای پری بود

سرتا قدمش چون پری از عیب بری بود

منظور خردمند من آن ماه که او را

باحسن ادب شیوه صاحب نظری بود

دل کفت فروکش کنم این شهر ببویش
 بیچاره ندانست که یارش سفری بود
 اوقات خوش آن بود که بادوست بسر رفت
 باقی همه بی حاصلی و بی خبری بود
 خود را بکشد بلبل ازین رشک که کل را
 بباد صبا وقت سحر جلوه گری بود
 عذری بنه ای دل که تود رویشی و او را
 در مملکت حسن سرتا جوری بود
 هر کنج سعادت که خدا داد بحافظ
 ازین دعای شب وورد سحری بود

﴿ حافظ ﴾

ای خرم از فروغ رخت لاله زار عمر
 باز آ که ربخت بی کل رویت بهار عمر

اندیشه از محیط فنا نیست هر کرا
بر نقطه دهان تو باشد مدار عمر

از دیده کر سر شک چو باران چکدر اوست
کاندر غمت چو برق بشد روزگار عمر

بی عمر زندام من و این بس عجب مدار
روز فراقرا نهد در شمار عمر

از هر طرف زخیل حوادث کمینکهیست
زان رو عنان کشیده دواند سوار عمر

دی در گذار بود و نظر سوی مانکر د
بیچاره دل که هیچ ندید از گذار عمر

حافظ سخن بکوی که در صفحه جهان
این نقش ماند از قلمت یاد کار عمر

﴿ حافظ ﴾

زبان خامه ندارد سربیان فراق
وگر نه شرح دهم با توداستان فراق

رفیق خیل خیالیم وهم رکیب شکیب
قرین آتش هجران وهم قران فراق

چه گونه باز کنم بال در هوای وصال

که ریخت مرغ دلم پر در آشیان فراق

چه گونه دعوی وصال کنم بجان که شد دست

دلم وکیل قضا و تتم ضمان فران

زسوز شوق دلم شد کباب و دود از یار

مدام خون جگر میخورم زخوان فراق

بسی نماند که کشتی عمر غرقه شود

ز موج شوق تو در بحر بیکران فراق

فلک چو دید سر مرا اسیر چنبر عشق
 بیست کردن صبرم بر یسمان فراق
 فراق و هجر که آورد در جهان یارب
 که روز هجر سیه باد و خانمان فراق
 بپای شوق کرا این ره بسر شدی حافظ
 بدست هجر ندادی کس عنان فراق

﴿ فضولی ﴾

صبا دن کل یوزنده سنبیل پر پیچ تاب اوینار
 صناسین پر آچوب کاشنده بر مشکین غراب اوینار
 خیال عارضک جولان ایدر بو چشم پر نمده
 نته کیم موجانهش صوده عکس آفتاب اوینار
 رخک کور کج اولور سوز درون درد دل حاصل
 بهار ایامی صیحرار برق زخشنده سحاب اوینار

بوغملر کیم بنم واردر بعیرک باشنه قویسهک
 چیقار کافر جینمدن کولر اهل عذاب اوینار
 قیاور کوز پرده سن خوناب حسرت چاک هر دم کیم
 رخکده لذت دیدار ذوقندن نقاب اوینار
 فضولی رشکدن دترردل برخونی عشاقک
 بناکوشنده یارک هر زمان کیم درناب اوینار

﴿ فضولی ﴾

آه ایلدیکم سرو خرامانک ایچوندر
 قان اغلدیغم غنجه خندانک ایچوندر
 سرکشته لکم کاکل مشکینک اوچندن
 آشفته لکم زلف پریشانک ایچوندر
 بیمار تم ترکس مستک المندن
 خونین جکرم اعل در افشانک ایچوندر

ياقدم تمنى وصل كوني شمع تك اما

بلكيم بوتدارك شب هجر انك اچوندر

قور تارمغه يغمای غمکدن دل وجانی

سـعـیم نظری نرکس فتانک اچوندر

جاز ویر کوکل اول غمزه یه کیم بونجهز مانلر

جان ایچره سنی صاقلاد بغم آنک اچوندر

واعظ بزه دون دوزخی وصف ایتدی فضولی

اول وصف سنک کلبه احزانک اچوندر

﴿ فضولی ﴾

نی کبی هر دم که بزم وصلکی یاد ایلم

تانیس واردر قور و جسمه مهده فریاد ایلم

روز هجر اندر سوزای مرغ روحم کیم بوکون

بو قفسدن بن سنی الیه آزاد ایلم

قان یاشم قیلمز وفا کریان کوزم اسرافنه
 بونجه کیم هر دم جگر قانندن امداد ایلم
 بیلمشم بولم وصالک لیک بوا مید ایله
 گاه گاه اوز خاطر ناشادی شاد ایلم
 لوح عالمدن یو دم اشک ایله مجنون آدنی
 ای فضولی بن دخی عالمده برآد ایلم

﴿ ابراهیم ﴾

ای ازلی رفیقمن	کاش-نمز بهار تیز
وای ابدی شفیعمن	محرم یار غارمن
دلده سن ای سرورمن	حاضرمن حضورمن
مایه شکر و شورمن	صبر ایله خوش قرارمن
اول من آخر من	ظاهرمن ضمیرمن
یار مرید و پیرمن	مونس غمکسارمن

ناصر بی نصیر من	ناظر بی نظیر من
جمله دن اختیار من	دلبر دستگیر من
ناصر هم نصیب من	عاشق وهم حلیب من
جابر انکسار من	مرهم وهم طیب من
صانع من بدیع من	رافع من رفیع من
حاصل کار و بار من	جامع من جمیع من
صحت و محنت شفا	جمله یه ایلدک عطا
تا اوله فقر کار من	حقی یه بخش قیل فنا

﴿ ابراهیم ﴾

عشقك در ایدن تریه اعیان جهانی
افلاك ایدرانگاه بورقص دورانی

عشقکاه همیشه بولور اشیا بووجودی

ذرات جهان جمله زمینی وزمانی

عشقك دوشوروب ساسله موج ايله باغلار
 واديله فریاد ایدرك آب زوانی
 عشقكاه یانوب فانی اولان بولدی بقای
 عشق اولدی وجود و عدم نام و نشانی
 عشقکدر اولان عاشق و معشوق و محبت
 انکاه بولور جان و دل اسرار نهانی
 چون ساغر اجسامه طولر باده ارواح
 عشقکدر اوساقی که ویرر باده جانی
 برشی که عیاندراو بیان ایستمز اصلا
 حق نیجه وصف ایده سن اول عشق رعیانی

• ﴿ ابراهیم حقی ﴾

تجرید و مجرد ره کاشانه دلدر
 هر خانه که ویرانه در اول خانه دلدر

جان سمعن آچوب دیکه سماعی که همیشه
آفاق طولی نغمه مستانه دلدرد

مجنوندر ایچن لیلی یوزندن می عشقی
افلاک می وحدت ایله پیمانۀ دلدرد

اول شعله که پروانه سیدر جمله ذرات
دور ایلد اوشوقیله که پروانه دلدرد

هر جانۀ جهان ایچره نهان باده ویرر عشق
اول خمر ایله عالم طولی میخانه دلدرد

اصل دو جهان دلدرد اودر رونق اشیا
معموره عالم همه ویرانه دلدرد

ای حق کوکل صاحبیدر محرم دلدرد
محروم لقادر اوکه بیکنانۀ دلدرد

- ﴿ سعادت دنیا مؤلفی دولتو عابدین پاشا ﴾
- ﴿ حضرت تالینک بوندن اول طبع ایدیلان ﴾ ترجمه
- ﴿ و شرح مشنوی شریف ﴾ و قصیده برده نام آثار
- ﴿ بیدلر زنده مندرج مختصر ترجمه حالی ﴾

پدری ارناودلق خاندانندن و چام طائفه سندن
 احمد نامنده اولوب بوتاریخندن اللی درت سنه مقدم یانیه
 ولایتی داخلنده و حدود یونانیده واقع (پرده وزه)
 شهر نده توطن ایده جکی صر هده تپه دلنلی علی پاشادن
 و بکر اغادن قالان قوناق و سکرز قطعه جسم چفتلکات
 همایون . محض لطف جناب پادشاهی اوله رق با اراده
 سنیه عهده سنه توجیه و احسان بیورلمشدر . مشارالیه
 عابدین پاشا حضرت تالینک مومی الیهک صلبندن اوله رق
 ۵ ربیع الاول سنه ۱۲۵۹ تاریخ هجری سنه مصادف

شهر مارتک بکرمی در دنجی صالی کونی یعنی چهارشنبه
 کیجه بی ساعت درت راده لرنده پرهوزه شهرنده
 تولد ایدوب اکمال تحصیلدن صکره سایه احسانوایه
 حضرت بادشاهیده سلاحشور لاق خدمت مفتخره سیله
 در علیه یه کلش وبعده مسقط رأسی و وطنی اولان
 پرهوزه متصرف معاونلکی و مرکز قائم مقاملنی
 و بر مدت متصرف وکالتی خدمت لرنده بولنه رق صکره
 برنجی صنفدن نارده قائم مقاملنی و اورادن رتبه
 ثانیه صنف رئیس یله از میر مجلس تمیز حقوق ریاست
 ثانیه سی واز میرده فوق العاده اوله رق تشکیل اولنان
 قومیسسیون ریاستی و قومیسسیون مذکورک با امر عالی
 الغاسنده متمایز رتبه سیله صوفیه متصرفلنی و صوفیه یه
 کیتمز دن اول قضای اربعه و اورادن تکفور طاغی

و صکره و ارنه متصرفقلری و مذکور متصرفقلدن
 یوز لیرا معاشله و رتبه اولی صنف ثانسیله در علیه ده
 غلطه ده بورسه قومیسر لکی مأموریتترینه نقل ایلمش
 و مذکور قومیسر لکده کی مأموریتی بش سنه و بر قاج
 آی امتداد ایتشدر . بورسه قومیسری ایکن دولت
 علیه نك استقراضاتی و بورسه لر معاملات و امور مالیه
 حقه ده قلمه الدینی کتاب ، معارف نظارت نك رخصتیه
 طبع و نشر اولمش و بومدت ایچنده باب عالیده بر
 خیلی مهم قومیسر یونلرده بولندیغی کبی مبعوثان
 اعضا سنك اهالی طرفندن برنجی و ایکنجی درجه ده
 انتخاباته دائر یاپیلان نظامنامه نك مسودسینی با امر
 عالی تنظیم ایلمشدر . مشارالیه حضرتلری عربی ،
 فارسی ، نرك ، ارناؤد ، فرانسز ، یونان اسمانلرینه

آشنا و یونان اساننده دخی برخیلی آثار منظومه
 و سائرہ سی اولوب آثار مذکورہ در سعادتہ اسان
 یونانی اوزرہ طبع و نشر اولسان (نئولوغوص)
 غز تہ سیلہ یونان مطبوعاتی طرفندن ستایشلہ نشر
 اولمش ، و آثار ادبیہ سی پارسدہ عقد و (سیلوغوص)
 تعبیر ایدیلاں جمعیت علمیہ مدح و تقدیر ایدلمش
 و اطنہ و الیلکنندہ بولندقلری اثنادہ باشلا یوب ایکی
 سنہ مدت ظرفندہ ا کمالہ موفق اولدقلری التی جلددن
 عبارت (ترجمہ و شرح مشنوی شریف) نام اثر
 فوائد آورلرینی وقصیدہ بردہ شرحی چکن سنہ طبع
 ایلہ ایدی استقادیہ تودیع بیورشاردر . روسیہ
 محاربه اخیرہ سی اثناسندہ بورسہ قومیسر لکی
 عہدہ سندہ قالمق اوزرہ آرنالوق خاندانندن عبارت

یانیه ده تشکیل او انان قومیسون ریاستنه سایه احسانوایه
 جناب پادشاهیده رتبه اولی صنف اولی ایله باراراده سنیه
 تعیین بیور یابوب یانیه ده اجرای ریاستده ایکن ریاست
 مذکوره عهده سننده قالمق اوزره یکی شهر متصرفلغی
 دخی احاله و تفویض قلمشدر . بعده باتاغرافنامه
 عالی در سعادتہ جلب و دعوتله کردستان اصلاحاتیچون
 معموره العزیزله دیار بکره یکر می بیگ غروش معاشه
 اعزام قانهرق برمدت صکره کردستان اصلاحات
 مأموریتی عهده سننده قالمق اوزره روم ایلی بکار یکی
 پایه سیله سو اس قومیسر اکیله سو اس والی لکنه تعیین
 و بومأموریتده اتی آی قدر قالدقدن صکره سلانیک
 ولایتی والی لکنه و اورادن باراراده سنیه در علیه
 جلبه عواطف عالمشمول جناب بهانبایدن رتبه وزارتله

خارجیه نظارت جلیله سنه نصب بیورلمش و برمدت
 صکره مرحوم قدری پاشانک ریاستنده بولنان هیئت
 وکلادن قدری پاشا ایله بعضیسنک تبدیلی صرہ سنده
 انفصال ایدرک با اراده سنیه مناسب معاش
 تخصیصیله او اثناده برنجی رتبه دن مجیدی نشان ذیشانیه
 بالتلطیف اطنه ولایتی والیلکنه تعیین اولمشدر .
 مشارالیهک بعض اجنبی نشانلری دخی وار در .
 اطنه ولایتده درت سنه طقوز آی بوانه رق
 دفعه ثانیه / اورره سیوان ولایتی والیلکنه تحویل
 مأموریت ایلمش و ۱ تسرین اول سنه ۳۰۱ تاریخنده
 سیواسه موصلت و برسنه قدر افامتن صکره انقره
 ولایتنه تعیین ایله انقره ده ایکن نشان ذیشان عثمانیک
 دخی برنجی رتبه سنه نائل اولمشدر . انقره والیلکی

یدی سنه ویدی ماه امتداد ایدوب اورادن جزائر
 بحر سفید والیکنه تعیین ایله الآن ولایت مشار
 الیهاده دعوات خیریت آیات وانفاز ارادات سنیة
 حضرت ملکداری به حصر اوقات ایتمکده در . جزائر
 بحر سفیده کلد کده فرانسه ناک ال بیوک جمعیت علمیه سی
 اولان «اقدیمی» به منسوب «پالم» نشانی فرانسه دولتی
 طرفندن ویریلوب تعلیقنه اراده سنیه شرفصدور
 بیورامشدر . مشار الیه حضرتلری ترکیه تعریفات ایله
 برنحو عربی دخی تألیف بیور دقلری کبی برتفسیر شریف
 دخی یازمقدمه درلر . مشار الیه عابدین پاشانک
 مرشدی ، طریق خلوتیدن درعلیه ده مرکز افندی
 درگاه شریفی پوست نشینی مرحوم نورالدین افندی
 «قدس الله تعالی سره» ایدی مؤلف مشار الیهک

پدر لری احمد بن زین العابدین بیک ایکویوز آلتش بش
 تاریخنده رمضان شریفک یکرمی یدنجی کیجه سی
 صباحه طوغری حسب الایجاب بولندبغی قونیه شهرنده
 قولرا خسته لکندن ارتحال دار بقا ایدوب شهر
 مذکورده واقع علاءالدین جامع شریفنده و علاءالدین
 تربه سنک برقاچ خطوه قربنده مدفوندر .
 (رحمة الله تعالی علیه) والده سی آرنائو دلقدہ چبار
 فاملیاسندن اولوب اسمی کبی ذاتی دخی صالحه ایدی
 مومی ایها بوندن برقاچ سنه اول پرهوزه قصبه سننده
 ارتحال دار بقا ایلمشدر (رحمة الله تعالی)

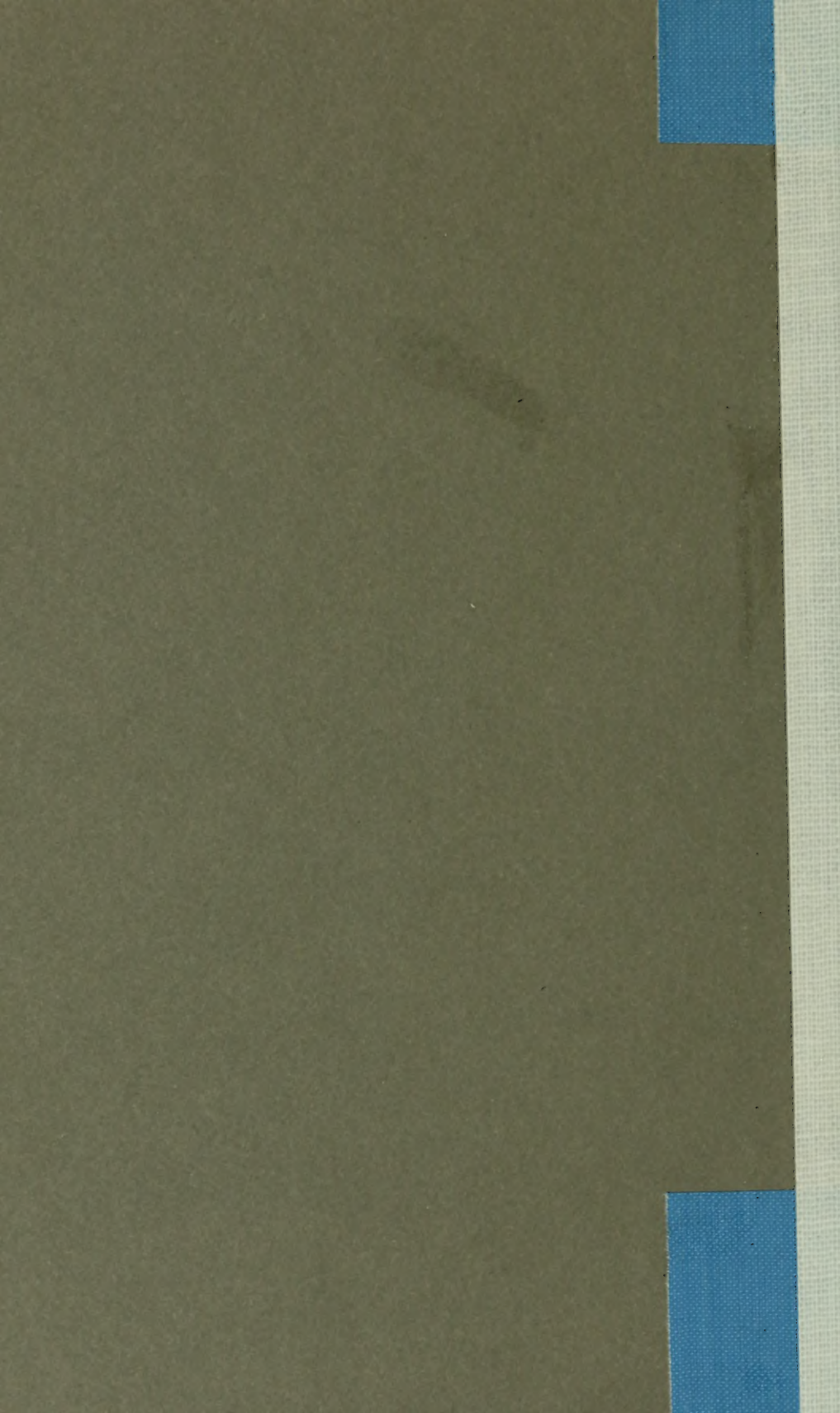
فی ۲۷ اغستوس سنه ۳۱۰

جزائر بحر سنید من کزی ردوس

3 1761 07294216 2

BP
165
A25
1894